

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS

9021 Győr, Városház tér 1.

...*11*.....napirendi pont

A Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság előterjesztése

Beszámoló az önkormányzat 2014. évi gyermekjóléti feladatainak ellátásáról, valamint tájékoztató az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat és a Gyermekjóléti Központ szakmai munkájának értékeléséről

Győr, 2015. április 20.

Előterjesztő:

Takács Tímea

**Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság
elnöke**

Az előterjesztést véleményezte: -

Meghívásra javasolt: -

Előterjesztést látta: Borkai Zsolt
polgármester

Dr. Somogyi Tivadar
alpolgármester

Törvényességi véleményezésre bemutatva: Dr. Lipovits Szilárd
jegyző

Az előterjesztést készítette: Humánpolitikai Főosztály/Népjóléti Osztály

A Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság előterjesztése

Beszámoló az önkormányzat 2014. évi gyermekjóléti feladatainak ellátásáról, valamint tájékoztató az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat és a Gyermekjóléti Központ szakmai munkájának felülvizsgálatáról

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése értelmében „a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak.”

Az átfogó értékelés elkészítéséhez a tartalmi követelményeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

A jogszabály által megadott szempontoknak megfelelő szakmai anyag az előterjesztés 1. számú mellékletében található.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1) bekezdés e) pontja alapján a fenntartó „ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, a szakmai program végrehajtását, valamint a gazdálkodás szabályszerűségét és hatékonyságát.”

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatásról, a gyermekek napközbeni ellátásáról, a családok és gyermekek átmeneti elhelyezéséről gondoskodik.

E feladatai ellátásához működteti:

- a Gyermekjóléti Központot,
- az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózatot.

Az önkormányzat a 351/1999. (IX. 16.) Kgy. számú határozatával megbízta a Szt. Cirill és Method Alapítványt 40 fős Gyermekek és Családok Átmeneti Otthonának működtetési feladatával. A Szt. Cirill és Method Alapítvány a feladat ellátásáról – az ellátási szerződésben foglaltak szerint – minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, melyet a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság megtárgyal.

A gyermekjóléti feladatot ellátó intézmények szakmai munkájának ellenőrzéséről és értékeléséről készített szakmai anyag az előterjesztés 2. számú mellékletében található.

A Bizottság kéri a Tisztelt Közgyűlés támogatását!

Határozati javaslat

1. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése az Önkormányzat 2014. évi gyermekjóléti feladatainak ellátásáról szóló beszámolót az 1. számú melléklet szerint és az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat, valamint a Gyermekjóléti Központ szakmai felülvizsgálatáról készített tájékoztatót a 2. számú melléklet szerint elfogadja.
2. A Közgyűlés felkéri a polgármestert, hogy az Önkormányzat 2014. évi gyermekjóléti feladatainak ellátásáról szóló 1. számú melléklet szerinti beszámolót 2015. május 31. napjáig küldje meg a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Győr, 2015. április 20.

Takács Tímea

Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság
Elnöke

**Átfogó értékelés Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata
2014. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése értelmében, a helyi önkormányzat minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról.

Az értékelés tartalmáról a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete rendelkezik.

Ez alapján az átfogó értékelés tartalmi követelményei:

- a település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása,
- a felügyeleti szervek és a működést engedélyező hatóság ellenőrzéseinek alkalmával tett megállapítások bemutatása,
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények adatainak és okainak bemutatása,
- a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés a szolgáltatások ellátásában a dropprevencióban.

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatásról, az ehhez kapcsolódó speciális szolgáltatásokról, a gyermekek napközbeni ellátásáról, a családok és gyermekek átmeneti elhelyezéséről, gondoskodik.

E feladatainak ellátásához működteti: - a Gyermekjóléti Központot,
- az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózatot.

Az önkormányzat a 351/1999. (IX. 16.) Kgy. sz. határozatával megbízta a Szt. Cirill és Method Alapítványt 40 fős Gyermekek és Családok Átmeneti Otthonának működtetési feladatával. A Szt. Cirill és Method Alapítvány a feladat ellátásáról – az ellátási szerződésben foglaltak szerint – minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, melyet a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság megtárgyal.

Győr Megyei Jogú Város demográfiai mutatói

Győr Megyei Jogú Város lakónépessége 2014. december 31-én 126.301 fő. A megelőző évi adathoz viszonyítva a város lakosság száma nem változott.

A 0-18 éves korú lakosság kor szerinti megoszlása:

Év	0-3 éves	3-7 éves	7-14 éves	14-18 éves	összesen
2013. 12. 31.	3.730	4.654	9.348	5.211	22.943
2014. 12. 31.	4.000	5.279	9.169	6.331	24.779
Különbség	+270	+625	-179	+1.120	+1.826

Az önkormányzati, jegyzői hatáskörben biztosított pénzbeli, természetbeni ellátások

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (a továbbiakban: törvény) és a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 8/2011. (II. 28.) GYMJVÖ. rendelet (a továbbiakban: rendelet) értelmében a szociálisan hátrányos helyzetben levő gyermekek számára 2014. évben gyermekétkeztetési támogatást nyújtott.

Győr Megyei Jogú Város Jegyzője

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot és
- óvodáztatási támogatást

állapított meg.

Gyermekétkeztetés

A helyi rendelet alapján meghatározott feltételek fennállása esetén az önkormányzat a törvényben szabályozott normatív kedvezményeken túl, további gyermekétkeztetési kedvezményeket nyújthat.

Az a gyermek, illetve a 18. életévét betöltött, középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató fiatal felnőtt, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg:

- az öregségi nyugdíjminimumot: 80%-os kedvezményben,
- az öregségi nyugdíjminimum 130%-át: 50%-os kedvezményben részesülhet.

A fenti kedvezmény mértékéig kiegészítést kaphatnak azok a gyermekek, akik a törvény alapján normatív kedvezményre jogosultak.

2014. évben étkeztetési kedvezményben 14 gyermek részesült.

A felhasznált összeg 403,- eFt.

A 14 gyermek közül 6 általános iskolás és 8 középiskolás.

A 2013. évhez képest (28 gyermek) az előző évek tendenciájának megfelelő, nagymértékű, 50%-os csökkenés figyelhető meg a gyermekétkeztetési kedvezményben részesülő gyermekek számában, melynek oka, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak normatív étkeztetési támogatásra jogosultak, melynek alapján az 1-8. osztályosok ingyenes étkeztetésben részesültek, illetve hogy a rendeleti szabályozásban meghatározott rászorultsági értékhatár több éve stagnál.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

2014. évben 1.321 család 2.280 gyermeke felelt meg a jogosultsági feltételeknek és ez alapján a kedvezményekre való jogosultságuk megállapításra került. A támogatásra jogosult gyermekek száma az előző évihez képest 665 fővel kevesebb. A 2.280 gyermek közül 2.151 gyermek 18 év alatti, 129 támogatásra jogosult pedig nagykorú.

212 család kérelme került elutasításra, szinte kivétel nélkül az egy főre jutó jövedelemhatár túllépése miatt.

A jogszabálynak megfelelően augusztusban és novemberben természetbeni ellátásban részesültek a jogosultak összesen 26.953,- eFt értékben.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó, a családba fogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak megállapítható pénzbeli ellátásban senki nem részesült.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára az Önkormányzat intézményeiben biztosítja az étkeztetési támogatást.

Óvodáztatási támogatás

Annak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, aki legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába, óvodáztatási támogatásra jogosult.

2014. évben 20 gyermek után került folyósításra óvodáztatási támogatás pénzbeli ellátásként, összesen 240,- eFt összegben.

2013. évi adatokhoz viszonyítva az óvodáztatási támogatásban részesülők száma közel egyharmadára csökkent, ami a jogosultsági feltételek módosulásának következménye.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti Központ

A Családsegítő Szolgálat keretén belül, önálló szakmai egységként működik a Gyermekjóléti Központ. Az önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény előírásait szem előtt tartva bízta meg 1997. október 15. napjától a Családsegítő Szolgálatot, hogy a gyermekjóléti szolgáltatást is, mint kötelező feladatot lássa el.

A Gyermekjóléti Központ székhelye Győr, Lajta u. 18. Itt történik az adminisztráció, a pszichológiai és a jogi tanácsadás, valamint a kliensfogadás egy része.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő, speciális szociális szolgáltatás, ami a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Központ kiemelt figyelemmel kíséri a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körülményeit és segíti őket a szolgáltatásokhoz való hozzájutásban. A szolgáltatás az észlelt probléma súlyához, a család helyzetéhez, szükségleteihez igazodik, a gyermek mindenekfelett álló érdekének figyelembevételével.

A gyermekjóléti feladatok megvalósulását a komplex családgondozás, a családlátogatások, a felvilágosítások, információnyújtás, a tanácsadás, családkonzultációs lehetőségek, segítő beszélgetések, kérelmek, beadványok segítése, adományok közvetítése, szabadidős csoportok, és programok szervezése, felek közötti mediáció szolgálja.

A gyermekjóléti szolgálat a településen észlelő és jelzőrendszert működtet, így a felmerülő problémákat elsősorban a jelzőrendszer tagjaitól, vagy egyéb bejelentésből észleli.

Az általános gyermekjóléti szolgáltatói feladatokat 2014. évben 24 fő családgondozó, 3 fő asszisztens végezte. Munkájukat pszichológusok, jogász és fejlesztő pedagógusok segítették. A kapcsolattartási ügyeletet 2 fő látja el heti 20 órában.

A Gyermekjóléti Központ 2016. december 31. napjáig szóló határozott idejű bejegyzéssel rendelkezik a szolgáltatói nyilvántartásba, a létszámfeltételek hiányossága miatt.

A Gyermekjóléti Központ 2014-es évi statisztika tükrében

A Gyermekjóléti Központban 2014-ben 15 családgondozó, 6 utcai és lakótelepi szociális munkás, 3 kórházi szociális munkás, 3 asszisztens, 1 központvezető látta el az előírásoknak megfelelően a rájuk háruló feladatokat. Az előző évhez képest az utcai és lakótelepi szociális munkások, kórházi szociális munkások és asszisztensi létszámában történt pozitív irányú változás.

A szolgáltatásokat 822 család vette igénybe, mely 33 családdal meghaladta az előző évi igénybevevői számot. A szolgáltatásokat igénybevevő családokban 1202 gyermek él.

Továbbra is egyre inkább jellemző, hogy azok a családok, akik az előző években még nem tartoztak az ügyfélkörbe 1-2 gyermeket nevelnek. A körükben a szolgáltatás biztosítását mentális és pszichés problémák valamint gazdasági nehézségek, bizonytalanságok tették szükségessé.

A 2014. évben az eseti gondozás esetében is nőtt a szolgáltatást igénybe vevők száma, a múlt évhez viszonyítva 25 fővel. 477 gyermek 370 családja részesült a probléma megoldására irányuló konkrét információnyújtásban, tanácsadásban. Ez általában egyszeri, vagy rövid időn belül lezárható esemény volt. A tanácsadást illetve a veszélyeztetettség vizsgálatát követően a családgondozó megállapította, hogy nem szükség alapellátás biztosítása sem.

Gyermekjóléti Központ 2014. évi gondozási tevékenységei

Gondozási típus	Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Összesen
Kor/nem	gyermek szám		
0-2 éves	32	9	41
3-5 éves	43	9	52
6-13 éves	132	47	179
14-17 éves	148	72	220
összesen	355	137	492

ebből lány	146	64	210
családok száma	240	94	334

Az előző évek adatait figyelembe véve elmondható, hogy az alapellátás keretén belül gondozott gyermekek és családok száma növekedett az előző évek adataihoz képest. 2012-ben 328 gyermek 220 családját, 2013-ban 345 gyermek 235 családját, 2014-ben 355 gyermek 240 családját érintette az alapellátáson belül végzett gondozás.

A védelemben vett gyermekek/családok számában 2013-hoz viszonyítva újra növekedés volt tapasztalható 2014-ben, (2013-ban 113/80 gyermek/család, 2014-ben 137/94). Elmondható, hogy növekedett a komplexebb, több szakember együttműködését igénylő esetek, valamint a kapcsolattartásból eredő problémás esetek száma, ahol a gyermek problémáin kívül az egyik, esetleg mindkét szülő mentális terheltségű, ebből adódóan nagyfokú többletfeladatot, komplexebb látásmódot igényelt a családgondozó kollégák részéről.

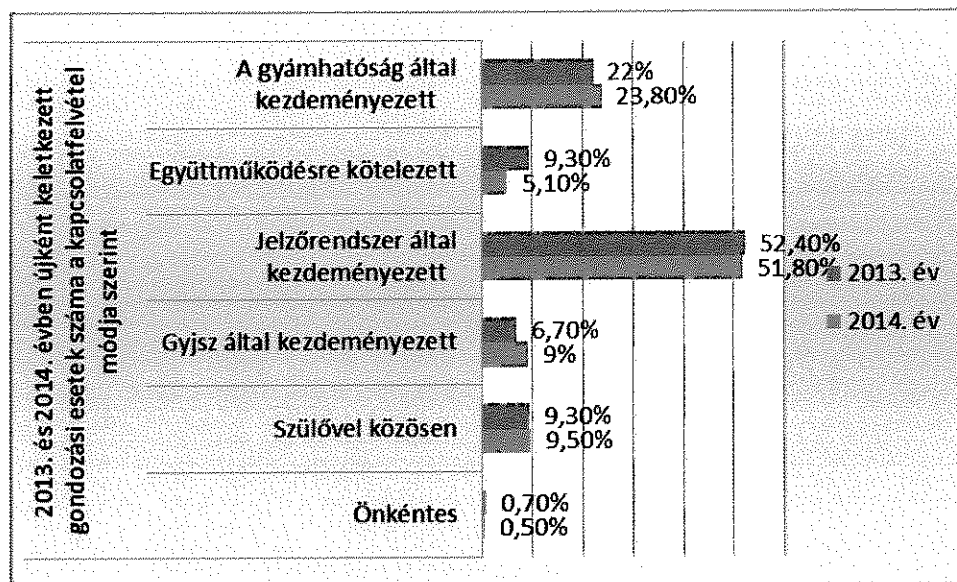
Nőtt a védelemben vett lányok száma 2013-ban 49 lányt, 2014-ben 64 lányt gondoztak, azaz a védelembevétel keretében 2012-ben az esetek 39%-ában, 2013-ban már 43%-ában, 2014-ben 47%-ában lányok voltak a gondozott gyermekek.

Gondozási típus	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Összesen
Kor/nem	gyermekek száma			
0-2 éves	1	5	8	14
3-5 éves	3	0	24	27
6-13 éves	5	6	86	97
14-17 éves	4	1	90	95
összesen	13	12	208	233
ebből lány	5	4	93	102
családok száma	6	8	104	118

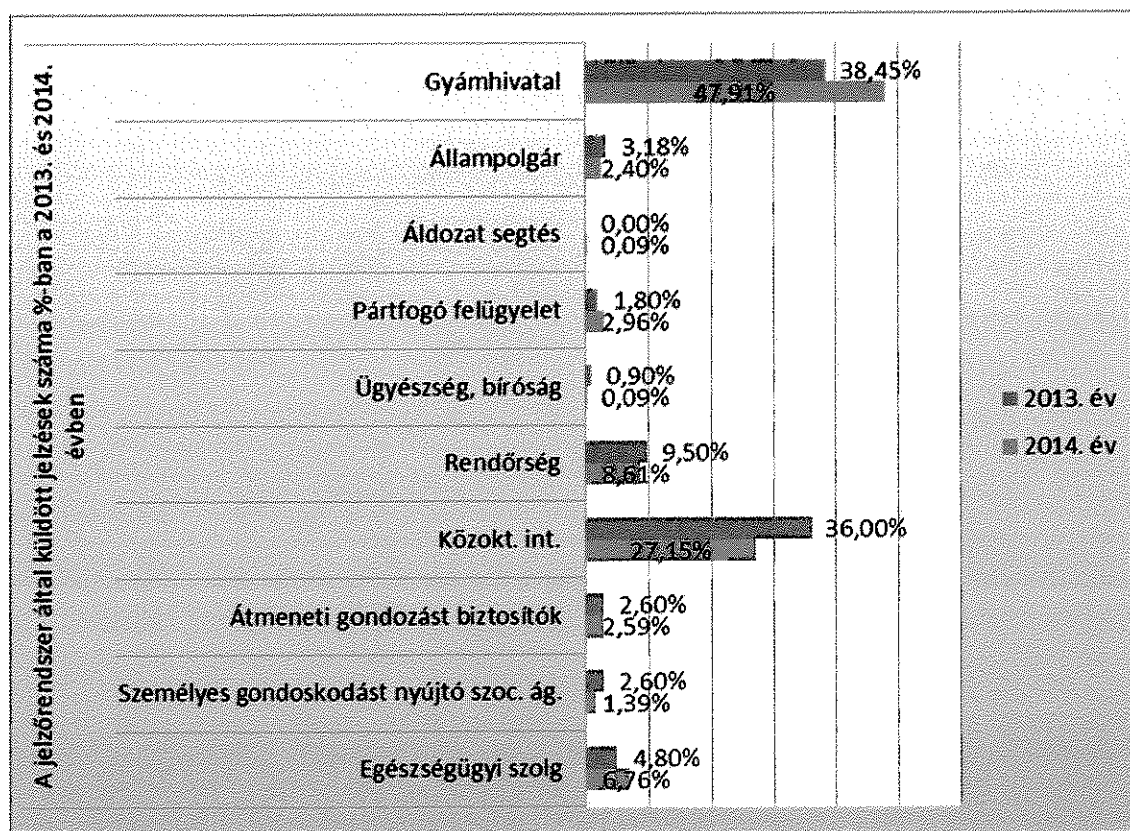
A nevelt gyermek családjával történő szociális munka során a Gyermekjóléti Központ családgondozói elősegítették a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezését. A családgondozó motiválta és támogatta a szülőket abban, hogy életkörülményeikben, nevelési módszereikben pozitív változásokon menjenek keresztül annak érdekében, hogy gyermeküket ismét családjukban gondozhassák.

Az előző évhez képest a nevelt gyermekek száma 22 fővel növekedett. 2014-ben összesen 208 szakellátott gyermek szüleivel tartottak kapcsolatot, ami 104 családot érintett.

Újként keletkezett gondozási esetek száma %-ban a kapcsolatfelvétel módja szerint 2013. és 2014. évben

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma %-ban a 2013. és 2014. évben

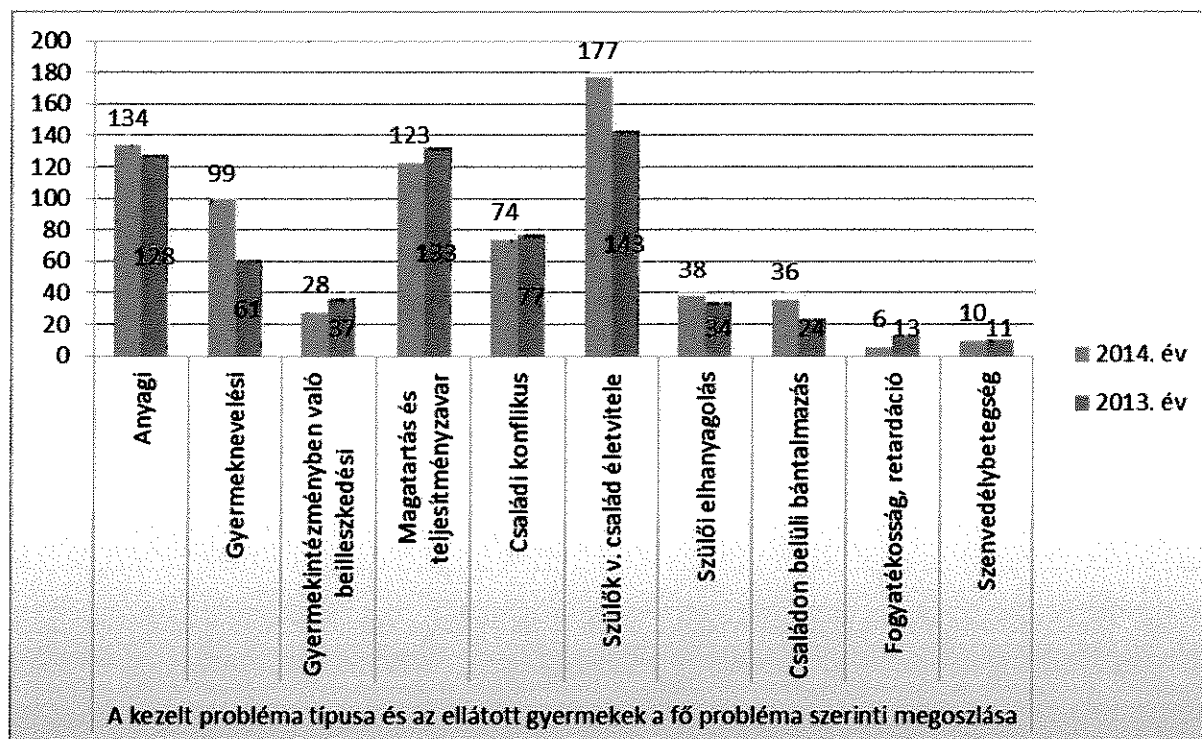

A legtöbb jelzés a gyámhivataltól (517 jelzés), a közoktatási intézményektől (293 jelzés) érkezett. A gyámhivatali jelzések száma növekedett az előző évhez képest a legnagyobb

mértékben, mivel több jelzőrendszeri tag őket kereste fel először, és a hivatal közvetítette a jelzést.

A rendőrségtől 93 db jelzés érkezett. A rendőrkapitányságokkal az információcsere és az együttműködés kölcsönös és folyamatos. Az egészségügyi szolgáltatók által küldött jelzések száma 2%-kal (2013-ban 4,8%, 67; 2014-ben 6,76%, 73 jelzés), a pártfogó felügyelet által küldött jelzések száma 1,2%-kal (2013-ban 1,7%; 24 db; 2014-ben 2,96%, 32 db) emelkedett a tavalyi adatokhoz képest.

A kezelt problémák típus szerinti megoszlása 2013. és 2014. évben

A leggyakoribb problémák a 2013-as évben (143 probléma) és 2014-es évben is a szülők vagy család életvitele (177 probléma), az anyagi, megélhetéssel, lakhatással összefüggő probléma (2013-ban 128 probléma, 2014-ben 134 probléma), a magatartászavar és teljesítményzavar (2013-ban 133 probléma, 2014-ben 134 probléma) volt. A családok életére az anyagi nehézségek, mint a munkanélküliség, a magas kölcsöntartozás, rezsitartozás egyre gyakrabban negatív hatást gyakorol, egyre frusztráltabbakká, feszültebbé, ingerültebbé válnak, ami kihat a gyermeknevelésre is.

Szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett gondozott gyermekek száma 2014-ben

A 2014. évben 68 gyermek esetében érkezett jelzés bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetéséről. A bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése leginkább a fiatalok között volt. A jelzések számában az előző évhez viszonyítva (12 fő) csökkenés mutatkozott.

Szabálysértést elkövető gyermekkorú és fiatalok száma 2013-ban 50 fő, 2014-ben 49 fő volt. Bűncselekményt elkövető gyermekkorú és fiatalok száma 11 fővel csökkent a 2014-es évben (19 fő), az előző évhez (30 fő) képest.

Megnevezés		Gyermekek száma			
		Nem volt gondozásban	Alapellátásban gondozták	Védelembé vétel keretében gondozták	Összesen
Szabálysértés elkövetésekor	gyermekkorú	11	6	4	21
	fiatalkorú	17	7	4	28
	összesen	28	13	8	49
	ebből lány	7	7	4	18
Bűncselekmény elkövetésekor	gyermekkorú	1	2	0	3
	fiatalkorú	8	4	4	16
	összesen	9	6	4	19
	ebből lány	2	0	1	3
összesen		37	19	12	68

A veszélyeztetettségi okai közül a bántalmazás és az elhanyagolás elsősorban lelki, testi valamint szexuális bántalmazásként, illetve lelki elhanyagolás formájában jelentkezett.

A felszínre került bántalmazásos esetek közül lelki bántalmazás 18 esetben, fizikai bántalmazás 17 esetben történt. A szexuális bántalmazás 3 gyermeknél fordult elő, ebből mind a 3 családon belül, szülő általi. A 3 eset 2 lányt és 1 fiút érintett.

Az elhanyagolások száma az előző évhez viszonyítva csak 1 fővel csökkent (2013-ban 134 gyermek, 2014-ben 133 gyermek).

A Gyermekjóléti Központ speciális feladatai

Utcai és lakótelepi szociális munka

A Gyermekjóléti Központ 2014. évben is ellátta az utcai és lakótelepi szociális munka szolgáltatást, mint speciális feladatot. Nagy figyelmet fordított a csellengő, az iskolától igazolatlanul távol maradó gyermekek felkutatására, valamint a szabadidő hasznos eltöltését célzó programok megszervezésére, és az e célt szolgáló információk összegyűjtésére.

2014-ben ismét személyi változások következtek be az utcai és lakótelepi szociális munkásoknál, létszámuk bővült. Így a feladatokat hatékonyabban tudták megosztani egymás között, és lehetőségünk volt arra, hogy egyre több programot szervezzenek, egyszerre több helyen legyenek.

2014 őszén a Szigethy Attila u. 109-ben az udvar teljes felújításra került sor. Mindez nagy segítséget jelentett a nyári táborok megvalósításában.

Szabadidejüket az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek felkutatása érdekében végzett szakmai feladatok:

- *Terepszemle*

Az utcai és lakótelepi szociális munkások által végzett felkutató tevékenység, melyet a 2014-es évben, iskolaidőben hetente legalább három alkalommal végeztek. Terepszemlén az évben összesen 236 alkalommal voltak, és 108 gyermekkel, fiattal kerültek kapcsolatba ezek során.

- *Rendőrségi portya*

A Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőrkapitányság bűnmegelőzéssel foglalkozó szakembereivel közösen tartott járatok célja szintén az utcán csellengő, iskolát kerülő gyermekek felkutatása.

Szabadidő hasznos eltöltését célzó programok:

- *„Gyere és játssz velünk” a Barátság Parkban*

A program április 15. és szeptember 30. között zajlott le a város egyik legnépszerűbb parkjában. A cél, az előző évhez hasonlóan az volt, hogy a gyermekek, fiatalok, családok az intézmény által biztosított sporteszközökkel együtt játszanak a szép és a sportoláshoz, illetve az aktív játékhoz kiváló környezetben.

A Barátság Parkban lezajlott programon, a 45 alkalom során összesen 316-an kölcsönöztek különböző sporteszközöket és játékokat. Ebből 272-en gyermekek voltak.

- *Játéktár*

A Játéktár az a hely, ahol a társasjátékot kedvelő gyermekek és szülei számára lehetőség nyílik a közös játékokra, szórakozásra, kikapcsolódásra, illetve társasjátékok kölcsönzésére. 2014-ben a 97 nyitva tartási nap alatt 407 fő kereste fel a játéktárat, és összesen 317 db játékot kölcsönöztek ki. (Összesen 128 egyéni megkeresés volt).

- *Panel Room*

2013 szeptemberében alakították ki a klubhelyiséget, a Panel Room-ot, ahol a keddi és a csütörtöki hosszú napokon, a Játéktár nyitva tartásával egy időben várják az érdeklődő gyermekeket, fiatalokat. A Panel Room a Gyere és játssz programot „váltja”, vagyis az októbertől ápriliséig tartó időszakban működik, amikor már hideg van a kinti programokhoz. A klubhelyiségben van csocsó, gombfoci- és rehasztal, ezen kívül pedig rengeteg könyv, és film várja a látogatókat. A programon való részvétel ingyenes.

- *Kortárs csoportok utógondozása*

Az év során összesen 5 kortárs utógondozói alkalmat szerveztek meg, bonyolítottak le 32 fiatal részvételével. A foglalkozások lehetőséget adtak arra, hogy a fiatalok új élményekben részesülhessenek, közösséggé szerveződhessenek, és arra is, hogy az új ismereteket beépítve eredményesebbé váljon kortárs segítői munkájuk.

- *Karácsonyi ünnepség*

A Gyermekjóléti Központ család gondozói a meghívott gyermekek számára december 13-án délután karácsonyi ünnepséget szerveztek, melyen 12 gyermek és 5 szülő vett részt.

- *Alkalmi színpad – Oscar*

A 2014-es Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesülettel közösen benyújtott pályázatnak köszönhetően lehetőség adódott a Genesisus színtársulat meghívására az Alkalmi színpad programsorozat keretén belül. A színtársulat a Móra Ferenc Általános- és Szakközépiskola aulájában adta elő az Oscar c. darabot, amit összesen 60 érdeklődő tekintett meg.

- *Gyereknapi*

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2014-ben is részt vettek a Gyermek Ház által szervezett városi gyermeknapon, a Radó szigeten. A résztvevők számára kézműves foglalkozással készültek a Központ kollégái.

2014-ben első alkalommal vett részt a Gyermekjóléti Központ a Győr Pláza gyermeknapján, melyet a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai, a SzíneStér dolgozói szerveztek. Erre a rendezvényre is vittek magukkal szórólapokat, és az érdeklődők kérdéseire is válaszoltak.

Csoportfoglalkozások

- *Csoportfoglalkozások pártfogó felügyelet alatt álló fiatalok számára (Batyus csoport, Tematikus csoport)*

A bűncselekményt, vagy bűncselekményeket már elkövető fiatalok fokozottan veszélyeztetettek abból a szempontból, hogy aktuális élethelyzetükre, felmerülő problémáikra, nehézségeikre olyan magatartással reagálnak, amelyek eltérnek a társadalmi normáktól.

- *Értük Legyünk Együtt Klub (ÉLEK)*

A csoport célcsoportja azok a szülők, akik tartós beteg, illetve fogyatékkal élő gyereket nevelnek. A Sziget-kék Közösségi Térben 2014 októberétől 4 alkalommal valósult meg csoportfoglalkozás.

Kórházi szociális munka

A kórházi szociális munka a PAMOK két telephelyén kerül ellátásra. 2014. évben a Gyermekjóléti Központ által végzett kórházi szociális munka során 521 esetben került sor intézkedésre, 111 gyermekkel kapcsolatban.

2014 októberétől a kórházi szociális munkát végzők száma egy főről két főre bővült, akik a Gyermekpszichiátriai ambulancián és Gyermekpszichiátriai osztályon látják el feladataikat.

A gyermekosztályról jellemzően családi konfliktusok, elhanyagolás, bántalmazás miatt érkezett jelzés, valamint 14 év alatti gyermekek pszichiátriai problémával, droghasználattal összefüggő esetekben is itt kerülnek kezelésre. Az osztályon nem csak a jelzett esetek száma nőtt, hanem azoknak az eseteknek a száma is ahol a konfliktusforrást és a pszichés terhelést maga a gyermek családi miliője okozza.

Több jelzés érkezett, Győr területéről sürgősségi ellátással a kórházba érkező elhanyagolt állapotú román állampolgárságú gyermekekkel kapcsolatban, akiknek az egészségügyi és szociális ellátásuk nincs biztosítva csak sürgősségi ellátás keretében.

A csecsemőosztályról 3 év alatti gyermekek esetében leggyakrabban gyermekelhanyagolással és táplálással kapcsolatos problémák miatt került sor jelzésre.

A koraszülött osztályon újszülöttek és koraszülöttek kerülnek elhelyezésre, ezért a jelzések a szülők szociális és lakhatási problémájával kapcsolatosak. Ezekben az esetekben a védőnő vagy a családgondozó helyzetértékelését követően került sor a szükséges gyermekvédelmi intézkedésre. Egy esetben fordul elő örökbeadással történő intézkedés egy babamentő inkubátorban elhelyezett újszülött esetében.

A gyermekintenzív osztályról 2014-ben egy esetben történt jelzés egy ismeretlen állampolgárságú és személyazonosságú fél éves gyermekkel kapcsolatban amely esetben a későbbiekben ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

A nőgyógyászati és újszülött osztályon az anya családi körülményei, párkapcsolati problémái és szociális körülményei miatt érkezett legtöbbször jelzés. 8 esetben került sor örökbefogadási eljárásra. A válsághelyzetben lévő kismamák leggyakrabban lakhatási, anyagi és

párkapcsolati problémák miatt nem tudták vállalni az újszülöttek nevelését, gondozását és ezért döntöttek az örökbeadás mellett.

A pszichiátriai osztályról a legtöbb jelzés a gyermekek családi háttere és rossz szociális körülményei miatt érkezett. Egyre nagyobb számban érkezik jelzés a gyermekek szuicid magatartása és kábítószer használata miatt is mind a gyermekosztályról, mind a gyermekpszichiátriáról.

A jelzések rendszerint előzetesen telefonon, majd személyes találkozást követően írásban érkeztek a kezelőorvos, vagy a kórházi védőnő részéről. A területi védőnőkkel való kapcsolattartás az esettől függően telefonon, ill. írásban történt. A kórházi osztályokkal való együttműködés összességében jónak mondható, a kórházzal kötött együttműködési megállapodásnak megfelelően kerül ellátásra.

Kapcsolattartási ügyelet

A szolgáltatást a Gyermekjóléti Központ rendszeresen szombatonként 9 – 13 óra között biztosította kapcsolattartási ügyeletvezető és két családgondozó bevonásával hetenkénti váltásban.

A kapcsolattartás 2014-ben 28 fő kiskorú esetében történt folyamatosan. Ebből 16 fő esetében apai, 9 gyermeknél nagyszülői, 3 gyermeknél anyai láthatás történt, 27 fő esetében bírósági, vagy gyámhivatali határozat, végzés, ítélet alapján, 1 esetben a szülők önként keresték fel a kapcsolattartási ügyeletet.

A különélő szülővel, ill. nagyszülővel történő láthatás sikeresen befejeződött vagy szünetel 18 esetben, 10 esetben tovább folytatódik a 2015. évben. 2 gyermek vonatkozásában a kapcsolattartásra jogosult szülő nem élt láthatási jogával.

A kapcsolattartási ügyelet szakmai programja és házirendje 2014-ben a jogszabályi változásokat követve átdolgozásra került. Bővült a jogszabály által előírt szolgáltatások köre. „Felügyelt kapcsolattartás” már nem csak a felek megállapodása, vagy a szakmai team döntése alapján történik, hanem bírósági vagy gyámhivatali rendelkezés szerint, a kapcsolattartási ügyelet jogszabály által előírt feladatává vált.

Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő tanácsadás és tájékoztatás, telefonon történő segítségnyújtás a 06-80-620-333 telefonszámon.

A 2014. évben 11 hívás érkezett a készenléti ügyeletre.

A gyermekjóléti szolgáltatás keretén belül nyújtott tanácsadások

- A gyógypedagógiai, fejlesztő pedagógiai ellátást folyamatosan 641 alkalommal 26 gyermek vette igénybe. Az előző évhez viszonyítva növekedés volt tapasztalható, mivel 2013-ban 538 alkalommal 21 gyermek fejlesztését segítette a két gyógypedagógus.

A gyógypedagógus a 3-14 éves korú gyermekek pedagógiai és korrekciós fejlesztését végzik. A fejlesztés a megelőzést, korrekciót és a tehetséggondozást is magában foglalja.

- Pszichológiai tanácsadás igénybevétele 593 alkalommal történt, 237 fő esetében. Az esetszám (125) fővel növekedett az előző évhez képest. A Gyermekjóléti Központ rendszeres és folyamatos pszichológiai megsegítést biztosít a hozzá forduló gyermekek, és családjuk részére.

- Jogi tanácsadás 209 alkalommal zajlott, 144 gyermek vonatkozásában. Az előző évhez viszonyítva itt is emelkedés volt megfigyelhető, mivel 2013-ban 206 alkalommal 115 gyermek esetében kértek tanácsot.

Az intézmény a jogi kérdések megválaszolása, értelmezése, beadványok elkészítése, jogi konfliktusok kezelése érdekében jogi tanácsadást nyújt heti két alkalommal.

Egyéb szakmai tevékenységek

- *Nyári napközis klubfoglalkozások*

Szervezett nyári napközi célja az volt, hogy olyan gyermekek nappali felügyeletét biztosítsa, akik szülei dolgoznak, és anyagi helyzetükből adódóan nem tudják megfizetni a magas költségekkel járó napközis foglalkozásokat.

A 3 hét alatt összesen 45 gyermek nyári szünidejét teheték színesebbé és változatosabbá.

- *Táboros nosztalgia délután*

A nyári napközis klubfoglalkozáson részt vett gyermekek számára ismét szerveztek nosztalgia délutánt augusztus végén. A programon 12 gyermek és 8 szülő vett részt.

- *Lovasterápia*

A TÁMOP-5.6.1.C-11/2/2011-0022 számú, a Szakmai összefogás az áldozatokért Győr-Moson-Sopron megyében című projekt keretén belül június 17. és július 3. között terápiás célú lovas foglalkozás került megvalósításra a gyirmóti Viktória Lovasudvarban.

- *„Szünidőző” tábor*

A Gyermekjóléti Központ családgyógyászati által szervezett és megvalósított egy „fizetés”, hetes tábor.

- *Nyári játszóház – Szarvas utca*

A Hajléktalanokat Segítő Szolgálat Nappali Centrumában, a Szarvas utcában 2014 nyarán a Gyermekjóléti Központ Újvárosi irodájának munkatársai és a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat munkatársai közösen valósították meg a szabadidős programot a környéken élő gyermekek számára.

- *Iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákok és főiskolás szakmai gyakorlatot teljesítő hallgatók fogadása*

- *Iskolai prevenció program*

2014. évben 86 alkalommal 2236 gyermeknek tartottak prevenció, információt nyújtó órákat. A korosztály 5-12 évfolyamos, 12-18 éves korú gyermekek, akikkel interaktív óra keretében belül foglalkoztak. Az iskolai szociális munkát 2 fő végzi az intézményben

Tárgyi feltételek

Az intézmény tárgyi feltételei biztosítják a színvonalas szakmai munkához szükséges feltételeket.

A Gyermekjóléti Központ infrastrukturális ellátottságát tovább javította, hogy a Győr, Szigethy A. út 109. szám alatt új telephely kialakítására került sor, ahol szeptembertől az Adyváros területén lakók ellátás valósul meg.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként, a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell biztosítani. Győr Megyei Jogú Városban a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődében, óvodában, valamint iskolai napközis foglalkozás keretei között valósul meg.

A 0-3 éves korosztály napközbeni ellátása

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Városunkban az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat 13 bölcsődéjében 600 férőhely biztosítja a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását. A megvalósult fejlesztésnek köszönhetően minden bölcsőde határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkezik a szolgáltatói nyilvántartásban.

A gyermeklétszám alakulása

A gyermeklétszám alakulásában a tavalyi évhez képest 8%-os növekedés volt tapasztalható. Az éves feltöltöttségünk: 111,01% volt (A Cuha utcai bölcsőde kivételével meghaladta a 100%-ot). Az éves átlagos kihasználtság: 81,13% volt: 90% fölött a Zöld utcai, hat bölcsőde 80-90 % közötti, öt bölcsőde 70-80% közötti, a legalacsonyabb a Cuha utcai bölcsődében volt (68%).

A kihasználtsági mutatókat, gondozási napok számát egész év folyamán figyelemmel kísértük, a gyermeklétszám az előző évhez képest öröndetesen növekedett.

A gyermekcsoportok beosztásánál a bölcsődék figyelembe vették a korhatár szerinti létszám előírásokat.

Feltöltöttségi-kihasználtsági adatok 2011-2014-ig:

	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Feltöltöttség	119,99%	111,89%	103,80%	111,01%
Kihasználtság	93,21%	85,52%	77,52%	81,13%

A vidéki ellátottak száma stagnált az intézménynél a múlt évben 20 településről fogadtak 47 gyermeket. A legtöbbet Töltéstaváról, Győrújfaluról, három településről viszont egyáltalán nem vették igénybe az ellátást (Kisbajcs, Pázmándfalu, Nagyszentjános).

Sajátos nevelési igényű gyermekeket több bölcsődében láttak el. Az igény továbbra is magas volt a Türr István utcai bölcsőde speciális csoportjában, mely magas kihasználtsággal működött. Teljes integrációban a Kiskúti úti, a Cuha utcai, a Kodály Z. utcai, a Kígyó utcai, a Gyórszentiváni bölcsődékben neveltek, gondoztak SNI-s gyermekeket. Egy fő gyógypedagógus az év nagy részében segítette a kisgyermeknevelők munkáját, látogatásai során szakmai segítséget nyújtott, iránymutatást adott. Az SNI-s kisgyermek a Szakértői Bizottság szakvéleményei alapján kerültek a bölcsődékbe. A bölcsőde segítette a gyermekek fejlődését, a saját korosztályuk közösségébe történő befogadását, integrációját. A Türr István utcai bölcsődéből speciális óvodai csoportokba, vagy normál óvodákba integrálva kerültek tovább a gyermekek.

A korai fejlesztésben az ágazatközi együttműködés kialakítását minden eszközzel próbálta az intézmény elősegíteni, azonban jelenleg úgy látszik, hogy a Szakértői Bizottság nem kíván az eddigi tapasztalatot kiaknázó együttműködést folytatni.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma, a jogszabályi meghatározás változása miatt az év során jelentősen, mintegy tizedére csökkent (15 fő).

Gyermekek életkori megoszlása

Duplájára nőtt a 12-24 hónapos korúak száma, kisebb mértékben nőtt a 25-36 hó közötti gyermekek száma, csekély mértékben növekedett a 36 hó feletti bölcsődések száma, 12 hónaposnál fiatalabb kettő gyermek volt.

Személyi feltételrendszer

A dolgozói létszám fluktuációja alacsonyabb volt a tavalyi évnél, az év folyamán 8 dolgozó távozott, igénybe véve a nők 40 éves munkaviszonya alapján járó nyugdíjba vonulási lehetőséget. További 8 dolgozó egyéb ok miatt távozott, közülük 5 fő kisgyermeknevelő volt. A nyugdíjba vonulók felmentési idő alatti helyettesítése szervezési nehézséget okozott a magasabb gyermeklétszám miatt. A nyugdíjba menő kollégákat többnyire fiatalabb munkaerővel pótolták.

A dolgozói létszámgazdálkodásra a szigorú takarékoskodás volt a jellemző. Ezzel együtt a bölcsődei ellátás személyi feltételei az év folyamán biztosítottak voltak. Több esetben dolgozói átcsoportosításra került sor a bölcsődék között – átmeneti létszámhiány miatt – a szükséges mértékben és a lehetőségek szerint.

A tavalyi évben számos ünnepségre is sort került, ami a munkatársak hangulatát, közérzetét nagyon jó irányban befolyásolta. Megünnepezték a Bölcsődék Napját, amikor egymás bölcsődeiben látogatást tettünk, betekintettünk a bölcsődék több mint 150 éves történelmi múltjába. Részt vettek a Szociális Majálison, a színes standdal, a saját készítésű játékokkal hozzájárultak a szociális intézmények megismertetéséhez. Három bölcsőde ünnepelte fennállásának kerek évfordulóját. A Türr I. utcai bölcsőde 60, a Kodály utcai bölcsőde 40, a Zöld utcai bölcsőde 30 éve működik. A szervezett programokon túl hangsúlyt fektettünk a bölcsődei közösségek összehangolására, a dolgozók együttműködésére, a konfliktusok kezelésére.

Képzések

Az év során összesen 29 fő teljesítette a továbbképzési kötelezettségét.

- A képzési rendszer átalakítását követően beindultak az NCSSZI által szervezett TÁMOP-os képzések. Két tanfolyam és egy szakmai tanácskozás zajlott, mindegyik Győrben. A „Szociális képzések rendszerének modernizációja” TÁMOP-5.4.10-es képzéseken belül a „Gyermekrajzok elemzése”, valamint a „Konfliktuskezelés a családon belül – Mediációs és családindinamikai ismeretek és technikák alkalmazása az esetkezelés gyakorlatában” című tanfolyamokon 25-25 fő kolléganő tudott részt venni. Ezek 40 pontos továbbképzések voltak. Ugyan ezen a képzésen belül a „Képzés, tudás, támogatás-együttműködés és egymástól tanulás” című szakmai tanácskozások 5 fő vett részt (5 pontos továbbképzés).
- A szakmai munka színesítésére, élénkítésére, a kapcsolatok erősítésére, az észlelt problémák megbeszélésére házi továbbképzések szervezését indították el az intézményben a szakmai helyettes szaktanácsadó vezetésével. A házi továbbképzések bölcsődelátogatás, illetve képzés formájában zajlottak.

- Az intézményben az év folyamán terepgyakorlatot az alábbi iskolák tanulói folytattak: Petz Lajos Egészségtudományi és Szociális Képzési Intézet Szociális Tanulmányok Tanszék ápolási asszisztens hallgatói (13 fő), GYEMSZI ápolási asszisztens hallgatói (21 fő), Krúdy Oktató Központ felnőttképzés kisgyermeknevelő-gondozó résztvevői (24 fő), 1 fő a Benedek Elek Pedagógiai Kar csecsemő- és kisgyermeknevelő felsőszintű képzés hallgatója, Szent Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskola kisgyermeknevelő-gondozó nappali tagozatosai (21 fő.)

Tárgyi feltételek

A bölcsődék tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályban előírt feltételeknek. Ezzel együtt is folyamatos az intézmény épületeinek, tárgyi eszközeinek karbantartása, felújítása.

2014. évben a legnagyobb beruházás a Báthory utcai bölcsőde udvari teraszainak, járdáinak a felújítása, térkövezése, illetve a konyha felújítása volt. A felújítás az udvaron részben baleset megelőzési célt szolgált, részben az előírásoknak történő megfelelést. A régi, elavult felszerelésű konyha felújítása, korszerűsítése nagymértékben javította az ellátás színvonalát.

Az udvari játékok, a gyermekbútorok, a számítógép beszerzések nagymértékben javították az intézmény tárgyi feltételeit.

Családtámogató szolgáltatások

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése döntött a családtámogató szolgáltatások 2014. októbertől való bevezetéséről.

A megnövekedett gyermeklétszám miatt a játszóház, gyermekfelügyelet nagyon korlátozott mértékben működött a Báthory és az Örkény utcai bölcsődékben. A csoportlétszámok megemelkedésével az időszakos gyermekfelügyeletre biztosítására nem állt rendelkezésre üres férőhely. Az elkövetkezendő időszakban keresni kell az új, hatékony lehetőségeket a szolgáltatás kiterjesztésére.

Hat bölcsődében évek óta működött a só-szoba a gyermekek egészségének védelmében (Kodály, Cuha, Ménfőcsanak, Báthory, Gyórszentiván, Kígyó) és újként a Kassák bölcsődében is egy sikeres pályázatnak köszönhetően kialakításra került.

A család és a bölcsőde kapcsolata

A szülők számára lehetővé tették a tevékeny, különböző szinteken történő bekapcsolódást a bölcsőde életébe. A család és a bölcsőde kapcsolata az egyik legfontosabb tényező az ellátásban. A szülői értekezleteken kívül ünnepi rendezvényeken (farsang, gyermeknap) és alkotó műhelyeken (jelmezkészítés, karácsonyi díszek készítése) is részt vehettek gyermekeikkel együtt. Ételbemutatókat szerveztek több bölcsődében, hogy a szülők megismerjék a bölcsődében készített, sokszor számukra ismeretlen ételeket, íz világot.

Ezeket az alkalmakat sikerült bővíteni a tavalyi évben. A Zöld utcai bölcsődében egészségnapokat szerveztek, amelyeken szülők, dolgozók és meghívott vendéglőadók vettek részt. A Kodály utcai bölcsődében többször szerveztek „bütykölős napokat”, ahol együtt alkothattak szülők, gyermekek a kisgyermeknevelőkkel. Több bölcsődében ünnepekhez, vagy eseményekhez kapcsolódó nyílt családi délutánokat rendeztek a szülők lelkes részvételével („Nyárbúcsúztató”, Gyermeknap, Advent, Farsang). A Cuha utcai bölcsődében népi hagyományokhoz fűződő programokat is bevezettek (Márton napi kézműves délután, sütőtök napok ételkóstolóval, állatsimogatók, Luca napi búzaültetés). A gyermekek életkorának megfelelően megemlékeztek az állatok, a föld, a víz, a madarak- és fák világnapjáról is. A

„babamuzsika” rövid énekes, mondókás foglalkozás a szülőkkel együtt. Ezek a közös események jó alkalmat adtak a szülőkkel való kapcsolatos mélyítésére, a kölcsönös bizalom kiépítésére, gazdagították a szakmai munkát.

A családlátogatások, beszoktatások tavalyi évben is rendben és folyamatosan zajlottak a gyermekfelvételek ütemében.

Néhány esetben sajátos nevelési igényű kisgyermek elhelyezésével kapcsolatosan gyógypedagógussal konzultálva segítették a szülőket.

Bölcsődei napirend, gyermekcsoportok, játéktevékenységek

Az elmúlt év szakmai munkája hatékonynak és eredményesnek értékelhető. Az előző évek tapasztalatait felhasználva igyekeztek a korábban megfogalmazott elvárásokat, célokat megvalósítani. A rendszeres egyeztetések, megbeszélések, a kapcsolatok mélyítése, illetve az új szakmai elképzelések előremutatóak voltak, mozgósították a szunnyadó elképzeléseket, növelték a munkatársak közötti szakmai koherenciát, motivációt. Az új szakmai vezetők új szint hoztak a bölcsődék életébe ezzel is erősítve a szakmai munkát.

Jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendre törekedtek a kisgyermeknevelők az év során, amelyet a központ vezetői és a szaktanácsadó alkalmanként ellenőriztek az intézményekben. A jól szervezett napirend biztonságot, állandóságot nyújtott a gyermekek számára, kiegyensúlyozott légkört teremtett.

A bölcsődei gyermekcsoportok kialakítása egységes elvek alapján történt, a homogén életkorú csoportok kialakítása volt a cél.

A bölcsődei nevelés szerves részeként a bölcsődék sokszínű játékos tevékenységet biztosítottak a gyermekeknek, akik teljesen „önkéntesen” vehették azt igénybe. Az év során, tervezetten, a szakmai programban foglaltak szerint történtek a játékos foglalkozások, segítve az anyanyelvi nevelést, mozgáskultúra fejlődését, az ének-zenei fejlődést, az alkotótevékenységeket stb.

Az egyes bölcsődék a nevelési programjukban kiemelték egy-egy fejlesztési területet, lehetőségük, területi adottságuk, illetve a kisgyermeknevelők szakmai kompetenciája, felkészültsége alapján. Céljuk volt, hogy a gyermekeknek olyan tapasztalatokat, ismereteket nyújtsanak, amelyek biztosítják a testi és lelki fejlődésüket, kielégítik személyes kíváncsiságukat, fejlesztik képességeiket, a játékos tanulás eszközeit alkalmazva.

Az ünnepkörökhöz is kötődő versek, mesék, mondókák, énekek erősítették a gyermekek mentális egészségét, pozitív érzelmeket keltettek, fejlesztették az anyanyelvi és zenei érzékek kialakítását, lehetővé tették hangszerek megismerését, kipróbálását. Növekedett az elmúlt évben a bábszínházi előadások száma is. A Vaskakas bábszínház, a Mosolybirodalom bohócai rendszeres látogatók voltak a bölcsődékben, színesebbé téve a hétköznapiakat. A Cuha utcai bölcsődében a Magyar Népmese Napján sok népmesét hallgathattak a gyermekek.

A mozgás, különösen a szabad levegőn tartózkodás, valamint a gyümölcsnapok elősegítették az egészségmegőrzést, a betegségek elleni védelmet. Továbbra is működtek az egészségmegőrzést, egészséges életmódra történő nevelést elősegítő só-szobák, illetve tornaszobák erre a célra kialakított helyiségekben.

A vizuális tevékenységek (rajz, festés, gyurmázás, ragasztás stb.) az együttes, közös munkálkodás fontosságát, hasznosságát, kreativitás kiteljesítését biztosította. A gyermekek alkotásait kihelyezték az átadó helyiségekbe, illetve több alkalommal „kiállítás” is készítették belőle.

A környezeti nevelés a természet megismerését (állatvilág, növényvilág) vitte közelebb a gyermekekhez, ismeretüket gyarapítva, ezáltal a környezettudatos viselkedés, gondoskodás iránti igényüket fejlesztette. Ezekhez kapcsolódva több bölcsődében működik szelektív

hulladékgyűjtés, ami a környezet megóvását segíti (papírgyűjtés, műanyag flakonok gyűjtése).

Gyermekek és családok átmeneti gondozása

Győr Megyei Jogú Város e feladatát ellátási szerződés keretein belül a Szt. Cirill és Method Alapítvánnyal látattja el, mely működteti a Gyermekek- és Családok Átmeneti Otthonát, 12, illetve 28 férőhellyel.

Gyermekek átmeneti ellátása

A Gyermekek Átmeneti Otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek számára alaptevékenységként átmeneti gondozást biztosít. A Gyermekek Átmeneti Otthonában az a családban élő, tizenkettedik életévét betöltött vagy tizenkettedik életévét be nem töltött, nem helyettes szülőnél elhelyezett gyermek helyezhető el, aki átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül marad, vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett. Az intézmény segítséget nyújt – a gyermekjóléti központtal együttműködve – a gyermek családjába történő visszatéréséhez, illetve míg az elhelyezést kiváltó okok fennállnak, teljes ellátást biztosít a gyermek részére.

Az intézmény a Gyermekek Átmeneti Otthona részen 12 fő számára biztosít elhelyezést.

2014. év során összesen 19 gyermek vette igénybe a szolgáltatást.

A jellemző problémák, melyek szerint az ellátás indokoltá vált, a következők voltak (halmozott adat):

- szülő megromlott egészségügyi állapota (4 főnél),
- szülő lakhatási problémái (8 gyermeknél),
- családi konfliktus, szülő-gyermek közötti megromlott kapcsolat (3 gyermeknél),
- szülő távolléte (2 gyermeknél),
- egyéb (pl.: iskolai problémák, magatartásproblémák, stb.) (7 gyermeknél).

2014-ben 11 fő esetében a szülő kérte gyermeke felvételét. A Gyermekjóléti Központtal való előzetes kapcsolat szinte mindegyik gyermek esetében megfigyelhető.

A gyermekek megoszlása az intézményben töltött idő szerint:

- ideiglenes gondozás keretein belül 3 gyermek,
- 0-3 hónapot töltött az intézményben 7 gyermek,
- 4-6 hónapos töltött az intézményben 1 gyermek,
- 7-10 hónapot töltött az intézményben 6 gyermek,
- 12-18 hónapot töltött az intézményben 1 gyermek.

2014. december 31-én 1 gyermek volt intézmény lakója.

A kilépés formája szerinti megoszlás jelentős átalakulást mutat az előző évhez képest. Arányaiban nőtt a családban történő visszahelyezés az átmeneti gondozást kiváltó ok megszűnése miatt. Az említett időszakban az ellátott 19 gyermekből 18 lépett ki az intézményből.

- 16 gyermeket családba helyezett vissza az intézmény,
- 1 gyermek más hozzátartozóhoz került,

- 1 gyermek gyermekvédelmi szakellátásban látnak el a továbbiakban.

Az ellátott gyermekek korcsoport szerinti megoszlása

Korcsoport	Gyermekek száma
6-13	9 fő
14-17	10 fő

Az ellátott gyermekek neme szerint 10 fő lány, illetve 9 fő fiú részesült intézményi ellátásban a 2014. évben.

Összefoglalóan elmondható, hogy a Gyermekek Átmeneti Otthona részleg, 2014. 01. 01. és 2014. 12. 31. között 45 %-os kihasználtsággal működött, ami kismértékű csökkenés a korábbi évhez viszonyítva.

Családok átmeneti ellátása

A Családok Átmeneti Otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek és szülője, illetve várandós anya számára alaptevékenységként biztosítja az átmeneti gondozást, illetve szülő és gyermeke együttes lakhatását otthonoszerű elhelyezés formájában. A Családok Átmeneti Otthona biztosítja a szülő számára a gyermekével együttes lakhatást, ellátást, segítséget nyújt a szülőnek gyermeke teljes körű ellátáshoz, gondozásához, neveléséhez és közreműködik a család otthontalanságának megszüntetésében, helyzetének rendezésében. Ezen túl azonban az intézmény arra is törekszik, hogy a családok önállóságát fokozza, önellátásukat elősegítse.

Az intézmény a Családok Átmeneti Otthona részen 10 család, azaz 28 fő számára tud elhelyezést biztosítani.

A 2014. év során 22 család, 32 gyermek volt a szolgáltatást igénybevevők száma. Az összes családból 2014. év folyamán 12 család lépett ki az intézményből.

2014. évben az ellátott családok közt nem kizárólag anyák és gyermekeik voltak, hanem a válsághelyzetben lévő várandós szülők is megjelentek az ellátásban.

Az igénybevevők számának csökkenése elsősorban azzal magyarázható, hogy a családok száma ugyan nem csökkent jelentősen, azonban a gyermekek száma lényegesen, majd negyedével kevesebb volt az előző évhez képest.

A bekerülés okai a következők voltak (halmazott adat):

- szülő nem megfelelő lakáskörülményei, krízishelyzet 1 gyermeknél,
- hajléktalanság 20 gyermeknél; elégtelen lakhatási körülmény 11 gyermeknél,
- családi konfliktus, szülő-gyermek közötti megromlott kapcsolat 2 gyermeknél.

A családok átmeneti otthona részen is jellemző, hogy a bekerülő családok a Gyermekjóléti Központ ajánlására jönnek, illetve tőlük szereznek tudomást az intézmény létezéséről. Szerencsés esetben a segítségre szoruló család a Családsegítő Központtal tart fent kapcsolatot, és megjelennek egyéb segítő intézmények is (pl.: hajléktalan ellátás, egészségügyi intézmények). A családok átmeneti otthonában ugyanakkor több családnál is tapasztaltuk, hogy a bekerülést megelőzően csak időszakosan, vagy egyáltalán nem tartottak kapcsolatot más segítő szervezetekkel.

Az ellátott gyermekek korcsoport szerinti megoszlása a Családok Átmeneti Otthonában:

Korcsoport	Gyermekek száma
0-3	12 fő
4-5	5 fő
6-13	11 fő
14-17	4 fő

Az ellátott gyermekek neme szerint 16 fő lány, illetve 16 fő fiú részesült intézményi ellátásban a 2014. évben.

Összefoglalóan elmondható, hogy a Családok Átmeneti Otthona részleg folyamatosan nagy kihasználtsággal működik. Az elmúlt évben több várandós, egy, illetve két gyermekes édesanya kérte felvételét az intézménybe, aminek következménye, hogy a lakószobák kihasználtsága maximális, azonban a férőhelyek éves kihasználtsága 83 %.

A Gyermekek- és Családok Átmeneti Otthona személyi feltételei megfelelnek a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben előírt szakmai irányszámoknak.

2004 decemberében az intézmény megnyerte az ICSSZEM és az NCSSZI által közösen kiírt, meghívásos pályázatot, krízis modell program működtetésére. E pályázat révén 2005 júliusától egy fő szociális munkás látja el a programmal kapcsolatos feladatokat.

2012. évtől az Emberi Erőforrás Minisztérium által pályázat keretében 2014. december 31. napjáig az intézmény ismét elnyerte a szolgáltatás nyújtásának jogosultságát, így az ebből a pályázatból finanszírozott családgondozó jelentős szakmai hozzájárulást jelent az intézmény tevékenységében. 2015. évben nem került pályáztatásra a szolgáltatás, a korábban érvényes támogatási szerződéssel rendelkező szervezetek 2015. december 31. napjáig jogosultak a szolgáltatás biztosítására.

Az intézmény tárgyi feltételei

A Gyermekek- és Családok Átmeneti Otthona Győrött, a Kossuth Lajos utca 75. szám alatt működik. Egy épületen belül a földszinten a Családok Átmeneti Otthona, az emeleten pedig a Gyermekek Átmeneti Otthona kapott helyet. Az épület szerkezeti tagozódása lehetővé teszi a két szervezeti egység elkülönített működését. Az intézmény a városon belüli elhelyezkedése miatt jól megközelíthető, rendszeres buszjárat biztosítja az összeköttetést a többi városrészsel. A belső terek kialakítása biztosítja a gyermekek és a szülők számára az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét, a személyes higiéné feltételeinek megteremtését. Kialakításra került a gondozottakkal foglalkozó munkatársak számára önálló helyiség, ahol a szükségessé váló egyéni beszélgetéseket lefolytathatják, adminisztrációs feladataikat végezhetik, éjszaka tartózkodhatnak. A dolgozók számára kialakított helyiségekben hat számítógép nyomtatóval és Internet hozzáféréssel, két fénymásoló és két faxkészülék áll rendelkezésre a napi munkához.

A felügyeleti szervek által gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat

Az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózatnál a Győr-Moson Sopron Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala tartott ellenőrzést tavaly novemberben. Pozitívan értékelték, hogy a korábban észrevételezett, a működési engedély szempontjából is meghatározó, Báthory utcai bölcsőde udvari teraszainak és járdáinak felújítása megtörtént. Ennek eredményeként, 2015. március 25-én kelt határozatuk alapján ez a bölcsőde is határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkezik a szolgáltatói nyilvántartásba.

Gyermekjóléti Központ

A Gyermekjóléti Központban a Győr-Moson Sopron Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala tartott két éves rendes ellenőrzést 2014. decemberben. Megállapította, hogy a tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, míg személyi feltételei tekintetében nem éri el a jogszabályban előírt mértéket. Emiatt ideiglenes, 2016. december 31-éig szóló szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéssel rendelkezik az intézmény.

Mindkét intézmény esetében a vizsgálatot végző, működést engedélyező hatóság a szakmai munka végzését kiemelkedő színvonalúnak értékelte.

Az intézmények 2014. évi fenntartói ellenőrzésének főbb megállapításai:

Gyermekjóléti Központ

A Gyermekjóléti Központ területi alapon történő átszervezése pro-aktív, előremutató lépés volt, mert a szakmai munka során az egy ellátási területen dolgozók együttműködéséhez új alapokat teremtett. Ezáltal erősödött a családközpontú szemlélet, az ellátásokra jogosultak problémáinak komplex kezelése, a támogatások és szolgáltatások célzottsága. Az ügyfelek számára egyszerűbben érhető el a szolgáltatás. Az idei év további lehetőséget ad a közös munka kereteinek összehangolására, az adminisztratív feladatok ellátásának tökéletesítésére. A Központ védelembevétellel kapcsolatos tevékenysége során betartotta a jogszabályi előírásokat és színvonalas családgondozói munkával törekedett a védelembevétel eredményességének biztosítására.

Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat

A központok létrejöttével a gyermekek felvételével kapcsolatos intézkedés, szervezés jobban koordinálható, összefogható, egységesebb szemléletű. A központok vezetői napra kész információval rendelkeznek a hozzájuk tartozó bölcsődék férőhelyeit, csoportbeosztását illetően. Még nagyobb hangsúlyt kell helyezni a családtámogató szolgáltatások bevezetésére, a vezetőket is ösztönözni kell ezen szolgáltatások megszervezésére, a minél sokoldalúbb szolgáltatási paletta biztosítása érdekében.

A Cuha utcai bölcsőde megújult szakmai elképzelésekkel működik, amelyet a dolgozók

együttesen képviselnek. A szakmai programban lefektetett elképzelések nagymértékben preferálják a gyermekek egészséges életmódra és a környezetvédelemre történő nevelését, amelybe aktívan bevonják a szülőket is.

A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A népjóléti ágazathoz tartozó intézmények esetében kiemelkedő feladat a hosszú évek alatt kialakított minőségi szakmai munka színvonalának megtartása.

Az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat

A 2015. évben az intézmény infrastrukturális helyzetében jelentős előrelépést tervez az Önkormányzat. Költségvetésében megteremtette a lehetőséget arra, hogy a Kiskúti utcai bölcsőde teljes körű felújítása befejeződjön, illetve jelentős összeget különített el a korszerűtlen fűtésrendszerek kiváltására.

Gyermekjóléti Központ

2014. évben, első lépcsőben 2 fő speciális szolgáltatásokat biztosító és 1 fő szociális segítő létszámfejlesztést valósított meg az Önkormányzat. Törekszik a Gyermekjóléti Központ létszámfeltételeinek a jogszabályban előírt mértékben történő teljes körű biztosítására.

A Szigethy A. utcai telephelyen pályázati támogatásból „közösségi kert” létrehozásával bővül a nyári foglalkoztatási lehetőség

A 458/2003. (XII. 18.) Kgy. sz. határozattal jóváhagyott közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció gyermekvédelmi feladatokkal kapcsolatos főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Az elmúlt öt év adatait vizsgálva megállapítható, hogy a Győri Rendőrkapitányság illetékességi területén a bűnügyi helyzet kedvezően változott, 2010. év óta folyamatosan csökkent a regisztrált bűncselekmények száma. 2014-ben az előző év azonos időszakához képest 6,07%-kal kevesebb bűncselekmény történt.

Ez a csökkenés a kiskorúak által és sérelmükre elkövetett bűncselekmények számának alakulásában is mutatkozott.

Jogsértések elkövetésének jellemzői

Mivel a korcsoportba tartozók a jogsértéseket nagyon gyakran hasonló korú társuk sérelmére követik el, így az áldozati és elkövetői oldalon a statisztikai szám adatok hasonló módon alakultak.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény a büntethetőséget kizáró ok tekintetében jelentős változást hozott.

„16. § Nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, kivéve az emberölés, az erős felindulásban elkövetett emberölés, a testi sértés, a rablás és a kifosztás elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik

életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.”

2014. évben egy eljárás indult, melyben az elkövetett jogsértés, az elkövető a kora alapján a fenti kritériumoknak megfelelt.

A sértett a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt viszont nem ismerte fel, így az eljárás megszüntetésre került.

A fiatalok elkövetők körében a nemek arányát vizsgálva még mindig a fiúk szerepeltek nagyobb számban, de a lányok elkövetői aktivitása is emelkedő tendenciát mutatott.

A korcsoportba tartozók által elkövetett jogsértések típusai azt mutatták, hogy az erőszakos bűncselekmények elkövetői körében még mindig a fiúk dominálnak, ők szerepelnek elkövetőként nagyobb számban. Gyakoriak a társ-tettesi vagy csoportos elkövetések.

A korosztály által leggyakrabban elkövetett jogsértések típusai a vagyoni szabálysértések és bűncselekmények (garázdaság, rongálás, testi sértés, kábítószerrel visszaélés, zsarolás, rablás, internetes bűncselekmények).

A vagyoni szabálysértések és bűncselekmények

A vagyoni szabálysértések – lopás – körében legnagyobb számban a **bolton belépések** fordultak elő. A lányok az üzletekből elsősorban ruhaneműt, illatszert, kozmetikumokat tulajdonítottak el. Az áruk értéke sok esetben nem haladta meg a szabálysértési értékhatárt, de az áruvédelmi címke erőszakkal történő eltávolítása, mint minősítő körülmény miatt – dolog elleni erőszak – büntetőeljárás indult.

A fiúk körében a műszaki cikkek kedveltek, (telefon, MP3 és MP4 lejátszó) melyek sok esetben jelentős értéket képviselnek.

A fiatalok közvetlen környezetükben - általában az iskolában – sem riadtak vissza a lopás elkövetésétől, motiváció az anyagi haszonszerzés.

A lopások leggyakoribb oka a fiatalok közti vagyoni különbség, nehéz ugyanis elfogadniuk, hogy ruházatuk, rossz anyagi helyzetük miatt kigúnyolják őket. A nehéz gazdasági helyzet ellenére a lopás tárgyát nem az alapvető élelmiszerek képezték, hanem jellemzően a kuriózumok.

Garázdaság, rongálás, testi sértés

Kisebbszámban ugyan, de nem elhanyagolható mennyiségben fordult elő garázdaság, testi sértés és rongálás elkövetése a korosztály körében. Legjellemzőbb a testi sértés és a rongálás, amelyekkel általában halmazban a garázdaság is megvalósul. A bűncselekmények kiváltó oka leggyakrabban az alkoholos állapotban bulizó fiatalok közti konfliktus, egymás provokálása, amely verekedéssé (testi sértés), garázda magatartássá, rongálássá (buszmegállók, közlekedési táblák, hulladékgyűjtő edények, kerítések, autók) fajult, ami abszolút motiválatlan, pusztán a tudatmódosult állapot következménye.

A testi sértések másik gyakori előidézője volt az iskolai viccelődés, hecc, nézeteltérés, egymás sértegetése.

Kábítószerrel visszaélés

A kábítószer birtoklásával kapcsolatos bűncselekmények elkövetői is a fiúk köréből kerültek ki nagyobb számban, rájuk a fogyasztói magatartás jellemző. A szereket elmondásuk szerint ismerősön keresztül szerzik be, elsősorban azért fogyasztják, mert nyugtató, feszültségoldó hatása van.

A leggyakrabban fogyasztott szerek a marihuána, amfetamin, MDMA.

Az új pszichoaktív anyagok köréből: 5F-AMB, AB-CHMINACA, AB-FUBINACA, AB-PINACA, alfa-PVT, MTP.

Rablás

A jogsértést elsősorban fiatalabb, gyengébb társaik sérelmére követték el a fiatalok. Módszerét tekintve eszköz nélküli, az erőfölényüket használták a cselekmény elkövetéséhez. Eltulajdonított értékek: mobiltelefonok, kisebb műszaki cikkek, melyek adott esetben komoly értékkel bírtak.

A korosztályba tartozó elkövetők másik célcsoportja az idős, nyugdíjas generáció, az elkövetés során szintén az erőfölényt és a gyorsaságot használták ki.

Internetes bűncselekmények

A lányok körében gyakori volt a becsületsértés, rágalmozás, zaklatás elkövetése, melynek motivációja az egymás közötti harag, féltékenység.

Áldozattá válás

A célcsoport tagjai szinte ugyanezen bűncselekmények körében jelentek meg áldozatként.

Az áldozattá válás hátterében az esetek zömében hanyagság, figyelmetlenség, körültekintés hiánya áll (örizetlenül hagyja értékeit a szórakozóhelyen, nem zárja le a kerékpárját, mások számára könnyen hozzáférhető, látható helyen hagyja értékeit, stb.).

Változás volt megfigyelhető a sértetti oldalon a nemek arányát vizsgálva. Az elmúlt évben az áldozattá vált lányok száma meghaladta a fiú áldozatok számát.

Bűnmegelőzési programok bemutatása:

Központi prevenciók programok működtetése

A bűnmegelőzési alosztály állományából 2014. év során 2 fő vett részt a D.A.D.A. program oktatásában. A kapitányság a város 4 oktatási intézményével kötött együttműködési megállapodást a központi prevenciók programok működtetésére.

Saját kezdeményezésű prevenciók programok szervezése, lebonyolítása

A Győri Rendőrkapitányság 2014. évben is megrendezte drog-, baleset- és bűnmegelőzési táborát Győrújbaráton a BM üdülőben.

A tábor megrendezéséről a város valamennyi oktatási intézménye tájékoztatást kapott, a részvétel lehetősége az iskolák 6-8. osztályos tanulói számára volt biztosított.

A tábor célja és feladata, hogy a gyerekek önvédekező képességét fejlesztve segítse a diákokat a veszélyhelyzetek felismerésében, döntéseik következményeinek felmérésében, a pozitív és negatív befolyások megkülönböztetésében. Fontos, hogy a tanulók valós ismeretanyaggal rendelkezzenek, mely segít nekik abban, hogy képesek legyenek ellenállni még a kortársaiktól érkező csábításnak, kínálásnak is és a káros anyagok veszélyeiről társaikat is meg tudják győzni.

A tábor programjában szereplő foglalkozások vezetésére a Nevelési Tanácsadó, RÉV Szenvedélybeteg Segítő Szolgálat, Városi Ügyészség, Gyermekjóléti Központ, Védőnői Szolgálat szakemberei kerültek felkérésre, akik évek óta együttműködő partnerek a program megvalósításában, és a napi munkában is. A programot természetesen speciális rendőrségi bemutatók színesítették: bűnügyi-technikai bemutató, kutyás-bemutató, fegyvertechnikai bemutató.

Nyári bűnmegelőzési tábor szervezett programjainak megvalósításába középiskolás diákok kerültek bevonásra. 4 fő középiskolás diák a közösségi szolgálat keretében vett részt a

programban, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló játékos foglalkozások szervezésében és levezetésében.

Prevenációs beszélgetések

Az év során felkérésre 109 alkalommal tartottak a kapitányság dolgozói előadást oktatási intézményekben, nyári táborok programjában, 12 rendezvényen bűnmegelőzési célú tájékoztató-propaganda tevékenységgel vettek részt.

2014. február hónapban a Családok Átmeneti Otthonában elhelyezett halmozottan hátrányos helyzetű szülők körében került sor prevenációs beszélgetés levezetésére az illegális szerhasználat, kriminalizálódás, a szülők szerepe a prevencióban témakörökben.

Roma kisebbségi feladatok

2012. október 01-től a bűnmegelőzési alosztályon szolgálatot teljesítő közalkalmazott látja el a roma kisebbségi összekötő feladatokat a kapitányságon.

Eredményes együttműködést sikerült kialakítania a Kossuth Lajos Általános Iskolával, ahol az összekötő aktív részvétellel segítette a NYDOP-3.1/B-09-2f-2012-0001 sz. szociális városrehabilitációs pályázati program megvalósítását is.

Mentorként közreműködött a gyermekek felügyeletének ellátásában, a roma származású, hátrányos helyzetű fiatalok szabadidős programszervezésében, a roma családokkal való kapcsolat elmélyítésében és a fiatalok tehetséggondozásában.

2014 szeptemberében a bűnmegelőzési alosztály által szervezett Rendőr-Roma barátságos focimérkőzés megszervezésére és lebonyolítására került sor, mely nagy sikert aratott a roma fiatalok körében. Lebonyolítását évi egy alkalommal tervezzük.

A Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület a TÁMOP- 3.3.9. A-12/2-2012-0069 pályázati konstrukcióban a Czinka Panna Tanoda létrehozása és működtetése című pályázat részeként az Eötvös József Általános és Szakiskolával együttműködve Tanodát üzemeltet. A Tanoda célja, olyan tevékenységrendszer megalkotása és alkalmazása, amely hozzájárul ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, roma, vagy gyermekvédelmi szakellátás otthont nyújtó formáiban élő diákok az alap vagy középfokú intézményekben sikereket érjenek el.

A Győr Újváros és Sziget városrészben megvalósuló Czinka Panna Tanoda rendezvényeinek szervezésében való közreműködésre a roma kisebbségi összekötő felkérést kapott, segítette a tanoda folyamatos működtetését.

Pályázati együttműködés

2010. évben Győr-Újváros Részönkormányzata felkéréssel élt a Rendőrkapitányság felé az „Újvárosi Városrehabilitáció” pályázati programban való együttműködéshez.

A Bűnmegelőzési Alosztály az ESZA - tevékenységekre vonatkozó program javaslatait elkészítette, melyből 4 program-elem került szerepeltetésre a pályázatban. Valamennyi elem pénzügyi támogatást kapott az elbírálás során.

A pályázati program megvalósítása 2014. év végén fejeződött be, az év során részarányosan 458 000 Ft. állt rendelkezésre a prevenációs programok kiadásainak finanszírozására.

A támogatási összegből többek között a „Veled is megtörténhet” c. lakás-ház betörés megelőzését célzó kiadvány is készült.

Esetmegbeszélés a Kossuth Lajos Általános Iskolában

A Kossuth Lajos Általános Iskolával az együttműködés több éves múlttal rendelkezik.

A speciális helyzetben lévő iskola tanulói, pedagógusai körében jelentkező konfliktusos helyzetek megoldását esetmegbeszélések összehívásával, a problémával érintett szakemberek bevonásával, személyes megbeszélés keretében segítették.

Az év során 6 alkalommal került sor esetmegbeszélés összehívására.

Az év során 4 alkalommal megtartott szülői értekezlet keretében tájékoztatták a szülőket a gyermekekre leselkedő veszélyekről, az áldozattá-elkövetővé válás megelőzésének lehetőségeiről.

Fokozott ellenőrzési terv alapján 2014. évben is rendszeresen közterületi és körözési ellenőrzéseket tartottak a fiatalok által kedvelt szórakozóhelyeken, közterületen.

Az ellenőrzés célja változatlanul az eltűntként körözött személyek mielőbbi felkutatása, tanítási időben csellengő tanköteles korú gyermekek ellenőrzése, az áldozattá-elkövetővé válás megelőzése. Az év során 12 alkalommal került sor ellenőrzés végrehajtására.

Az ellenőrzés alá vont gyermekek védelme érdekében gyermekvédelmi intézkedések megtételére került sor.

Az ellenőrzések a korábbi években kialakult gyakorlat szerint a célkörözési csoporttal és a Gyermekjóléti Központ utcai és lakótelepi szociális munkásaival együttműködésben kerültek végrehajtásra.

Az év során 4 alkalommal a város szórakozóhelyeinek szervezett keretek között, több hatóság bevonásával végrehajtott ellenőrzése is megtörtént.

Középiskolások közösségi szolgálata

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben foglaltaknak megfelelően a 2016. január 1. után megkezdett érettségi vizsga esetében az érettségi bizonyítvány kiadásához követelmény a közösségi szolgálat teljesítésének igazolása.

A Győri Rendőrkapitányság eddig 3 oktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodás alapján vállalta, hogy a diákok számára lehetőséget biztosít a közösségi szolgálat teljesítésére.

A diákok együttműködését elsősorban a gépjárműfeltörések megelőzése érdekében, illetve az ünnepi szezonra való felkészülés időszakában vették igénybe.

Fontos cél volt a vagyon elleni bűncselekmények és a tulajdon elleni szabálysértések elkövetésének megelőzése a közterületeken, nyilvános helyeken, illetve a nyilvánossá tett magánterületeken, így különösen a bevásárlóközpontokban, az áruházakban.

A tanulók a jogsértések megelőzése érdekében a város nagy parkolóiban, egy-egy alkalommal 40 fővel „Közösségi szolgálat” feliratú láthatósági mellényben bűnmegelőzési célú jelenlétet biztosítottak a bűnmegelőzési alosztály munkatársainak vezetésével és irányításával.

A jogsértések megelőzése céljából szervezett közösségi szolgálat lebonyolítására az év során február, március és december hónapokban összesen 12 alkalommal került sor.

A kábítószer-prevenció

2014. évben is részt vettek a Győr Városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, valamint két bizottsága, a Prevenációs és Kínálatcsökkentési Bizottság munkájában.

A Prevenációs Bizottság tagjaként az „Aludj máskor” 24 órás, középiskolásoknak szervezett vetélkedőn zsűritagként képviselték az alosztályt.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és a civil szervezetek közötti együttműködés a drogprevencióban és az egészségmegőrzésben

A Győr Városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: KEF) tevékenységét a WHO Egészséges Városok Programiroda koordinálja, amelyben számos civil szervezettel működik együtt a gyermek- és ifjúsági korosztály egészségének megőrzése, illetve a drogmegelőzés és a drogproblémák kezelése érdekében.

A KEF titkári tevékenységet egy civil szervezet, a Süss fel nap Alapítvány vezetője látja el.

A KEF 2014-ben szakmai kerekasztal megbeszélést kezdeményezett gyermekekkel foglalkozó szociális, oktatási, egészségügyi, igazságügyi és rendészeti szakemberek közötti kommunikáció elősegítésére, a gyermek- és ifjúsági korosztály egészségének megőrzése, a mentális betegségek és a szenvedélybetegségek megelőzése, felismerése, korai kezelése érdekében.

Az együttműködés céljai:

1. Rendszeres információáramlás biztosítása, ehhez a szakmai nyelvek összehangolása
2. Az együttműködés módszereinek, munkaformáinak kialakítása, ügyfél utak kidolgozása
3. Szakmai határok tisztázása és az ebből adódó konfliktusok oldása
4. Forrás kihasználás szélesítése
5. A munka hatékonyságának a növelése
6. Gyakorlatias, minőségi szolgáltatás nyújtása együttes erővel

Konkrét tevékenységek:

1. Vezetői szintű szakmai egyeztetés
2. Fókuszcsoportos megbeszélések. A várost négy területre bontva, a napi gyakorlatban dolgozó szakemberek véleményének, problémáinak, motivációiknak, igényeiknek felmérése.
3. Eljárási utak kidolgozása három témában.
 - Családon belüli problémák
 - Káros szenvedélyek
 - Bűnelkövetés

A közel egy éves munka eredménye kiadvány formájában is megjelent. Az új szempontú együttműködés eredményeként a szervezetek több szempontból is előnyösebb helyzetbe kerülhetnek, mint az izolált, magányos intézmények. Hatékonyabban tudják a feladataikat ellátni erőforrásaikat megosztva és kombinálva (szociális szolgáltatások összehangolása). Jobban lehet koordinálni és szabályozni a szolgáltató rendszer működését, a párhuzamosságok kiiktatása révén. Gyorsabban és szélesebb körben tudnak áramolni az információk, jó gyakorlatok, innovatív megoldások. Könnyebben tudnak alkalmazkodni a külső társadalmi, gazdasági, politikai, jogi bizonytalanságokból fakadó változásokhoz és kihívásokhoz. Tehát a szociális intézmények nagyobb és kiterjedtebb szervezeti kapcsolati tőkéjük révén könnyebben tudják ellátni a feladataikat, több információhoz juthatnak hozzá, nagyobb valószínűséggel érik el az újításokat, könnyebben találnak külső forrásokat akár működési, akár fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében, könnyebben alkalmazkodhatnak az új feltételekhez és kihívásokhoz.

Ezen egy éves munka legfontosabb eredménye, hogy a szenvedélybetegséggel érintett fiataloknak és családjaiknak az őket körül vevő intézmények és szervezetek sokkal célzottabb, hatékonyabb és eredményesebb segítséget tudnak nyújtani.

2014-ben elkészült a legújabb *Győr városi droghelyzet felmérés*, több mint 1500 fő, 13-20 év közötti fiatal reprezentatív mintája alapján. Az együttműködést segítő kiadványban a felmérés tapasztalatai is megjelennek.

A *Szent Cirill és Method Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat* többek között az iskolai drogprevenációs tevékenységekben vett részt, preventációs előadásokat tartott iskolákban diákoknak, pedagógusoknak, szülőknek, nyári táborokban foglalkozásokat biztosított, részt vettek a szervezetek közötti együttműködést elősegítő szakmai kerekasztalban, egyéb szakmai feladatokat is felvállaltak. A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat speciális célcsoportját képezik a fogvatartottak. Társadalmi reintegrációjuk céljából kiscsoportos foglalkozásokat tartottak a Büntetés-végrehajtó Intézet kábítószer-prevenációs részlegén elhelyezett, illetve kábítószer problémával érintett fogvatartottak számára.

A *Máltai Szeretetszolgálat SzínStér Pláza programjával* vett részt a preventációs munkában, kortárssegítő csoportot működtettek és alacsony küszöbű ellátást is biztosítottak. 2014-ben folyamatosan igyekeztek közösségi élményeket, mentális segítséget nyújtani jellemzően a széteső családok gyermekeinek, kapcsolatteremtési nehézségekkel, önismereti zavarokkal küzdő, káros szenvedéllyel élő, többnyire alulmotivált fiatalok számára. Beindították a Szülő Szusszanó szolgáltatásukat is, elsősorban ventilálási lehetőségként. Nehézségük szakmai szempontból némely esetben az alacsonyküszöb jelleg, továbbá az anonimitás biztosítása alkalmanként korlátot jelenthet a kliens ellátása során.

Az *Egészségvirág Egyesület* megyei tréner is aktív részt vállalt a KEF tevékenységeiben. A képzések, és az egészségnevelők klubjának szervezésében vezető szerepet játszott, de egyéb preventációs programok szervezésben is fontos partner volt. 2014-ben, pedagógusképzés keretében két csoport, összesen 22 fő kapott lehetőséget „az Egészségfejlesztési lehetőségek 6-18 éves korban” komplex továbbképzési programon való részvételre.

A *Lelki Egészségvédő Alapítvány* 2014-ben két képzést biztosított a Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesület (EMMI pályázati forrás) és a KEF támogatásával. Az egyesület által támogatott, az „Önismeret- és személyiségfejlesztés művészeti és meseterápiával” című képzés szülőknek, a KEF által támogatott, „Az emberi lélek útja mesékben” című meseterápiás önismereti tanfolyam pedagógus, pszichiáter, orvos, védőnő, óvónő, gyógypedagógus részvételével, a Győri Művészetterápiás Műhely szervezésében került megvalósításra.

2014-ben városi *kortárssegítő képző program* kidolgozására került sor szenvedélybetegségek megelőzéséhez, a KEF támogatásával.

A kortárssegítő program, amely intenzív, aktív részvételen és saját élményen alapuló képzéssel indul, világszerte elterjedt egészségfejlesztő módszer, amit a drogprevenációs munkában hatékonyan lehet alkalmazni. Győrben már sokéves hagyománya és eredményei vannak a kortárssegítő képzésnek.

A kortárssegítő képzés célja, hogy önként jelentkező, középiskolás korú fiatalok számára felkészítést biztosítson ahhoz, hogy kortársaik számára segítséget tudjanak nyújtani, és a kortárs segítői feladat ellátásához szükséges képességeikben (reális önismeret, kommunikáció, döntés, probléma- és konfliktuskezelés) fejlődjenek. Emellett a képzés célja az is, hogy hiteles és reális információkat adjon a résztvevőknek a legális és illegális drogokról, a droghasználat jogi hátteréről, illetve a droghasználat következményeiről. Továbbá a résztvevők ismerkedjenek meg a segítség alapvető etikai szabályaival, attitűdjével, segítő módszerekkel és kompetencia határaikkal, illetve a szakszerű segítséget nyújtó intézmények által kínált lehetőségekkel.

A *Gyermekjóléti Központ* szervezésében 2 egymást követő héten kerültek lebonyolításra a nyári napközis klubfoglalkozások programjai, melyeket főleg hátrányos helyzetű gyermekek számára hirdettek meg. 2014. évben is, a KEF-től kapott támogatásnak köszönhetően, a szülőknek csak csekély összegű részvételi díjat kellett fizetniük gyermekeikért.

A harmadik hét nyári napközis klubfoglalkozását a KAB-ME-14 pályázat keretében ingyenesen tudták biztosítani a gyermekek számára.

A három turnus folyamán 45 gyermek nappali elhelyezését biztosította az intézmény (három hét, 15-15-15 fő). A gyermekek, és a szülők visszajelzése alapján elmondható, hogy a programok változatosak voltak, szórakoztatóak, és sokan olyan helyekre is eljuthattak, ahol még nem jártak azelőtt.

A *Gyermekjóléti Központ* csellengő gyerekek számára különböző foglalkozásokat biztosított. Játéktárat alakítanak ki, jó időben sportolási lehetőséget szerveznek a Barátság Sportparkban. A Gyermekjóléti Központ szociálisan hátrányos helyzetű családok gyermekeinek nyári táborokat is szervezett, egyet a KEF támogatásával az önkormányzat drogstratégiai keretének terhére.

2014-ben megrendezésre került a *Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság* *Prevenációs tábora*. A Főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya 23. alkalommal rendezte meg a városi KEF támogatásával bűnmegelőzési ifjúsági táborát Győrújbaráton, a Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság objektumában 2014. június 16-20-ig.

A táborban győri középiskolás fiataloknak biztosítottak lehetőséget arra, hogy kortársképzés keretében sajátítsák el azokat a prevenációs ismereteket, amelyeket szakemberek adtak át számukra.

A *Győri Rendőrkapitányság* 2014. június 30-tól július 04-ig rendezte meg nyári drog-, baleset- és bűnmegelőzési táborát Győrújbaráton a BM üdülőben.

A táborozás lehetőségét 26 fő általános iskolás, és 4 fő középiskolás diák számára tudták biztosítani.

A tábor programját úgy állították össze, hogy a tanulók a lehető legszélesebb körben találkozzanak azokkal a szakemberekkel, akik biztonságuk, áldozattá válásuk megelőzése érdekében tehetnek.

A Győri Rendőrkapitányság nagy hangsúlyt fektet a közterületi jelenlét magas szinten tartására. 2008. év óta folyamatosan jelen vannak a Kálóczy- téren, Egyetem-téren, követve a fiatalok szórakozási szokásait. A területen lévő szórakozóhelyek tulajdonosaival együttműködésük folyamatos. A fokozott ellenőrzés alkalmával a fiatalok által látogatott szórakozóhelyeket, közterületeket, bevásárló központokat vonták ellenőrzés alá.

2014-ben 20. évébe lépett a WHO Egészséges Városok program keretében megvalósuló Egészség-Piac rendezvénysorozat, amely a lakosság egészségének megőrzését szolgáló programokat biztosította a 9 helyszínen. Az előkészítésben és lebonyolításban a közművelődési, oktatási intézmények mellett számos civil szervezet vett részt, amelyek egy része éppen az adott településrész fejlesztése céljából alakult. A programok minden korosztály, így a gyermek és a fiatalok számára is biztosított prevenációs programokat és szolgáltatásokat.

A *Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesület* (a továbbiakban: GYEKHE), a WHO Egészséges Városok program civil háttérét biztosítja. A Női Egészségért Információs és

Módszertani Központ az Adyvárosi Családsegítő Központ épületében működik. A tanácsadást és a szakmai-módszertani anyagok kölcsönzését a Védőnői Szolgálat biztosította.

A GYEKHE a *Máltai Szeretetszolgálattal* konzorciumi partnerségben Családi Kör címmel valósított meg TÁMOP pályázatot. A pályázat keretében sokféle tevékenységre volt lehetőség, 10 különböző klub működött, tanácsadás, és számos más szolgáltatás, képzés és program valósult meg. Többek között a reprodukzív egészség témakörében kortárssegítő képzésre került sor, valamint „Együtt felnőni” programra, ahol 11-13 éves lányok az édesanyjukkal együtt vettek részt.

Az *Újváros szociális rehabilitációs pályázati program* keretében a Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesület 2014-ben a Családsegítő Szolgálattal együttműködve Családi Nap keretében, két alkalommal egészségügyi szűrővizsgálatokat, tanácsadást, és egészséges étel kóstolót biztosított. Időpontok 2014. április 26. és szeptember 13. Győr Újváros városrészében az alacsony szociális státuszú lakosok száma a legmagasabb, ezért különösen fontos az itt élők figyelmének felhívása az egészségmegőrzés fontosságára, hogy megismerhessék, és helyben igénybe vehessék a felvilágosító, életmódjavító és ösztönző programokat.

Az életen át tartó egészségfejlesztés a családi életre való felkészülés támogatásával, a korai fejlesztéssel kezdődik, folytatódik a várandósok segítségével, majd a kisgyermekes családok számára nyújtott programokkal, szolgáltatásokkal. E célok megvalósítása érdekében a GYEKHE a szűrővizsgálatok és tanácsadás mellett következő „soft programelemek” végrehatásában vett részt számos más partnerintézménnyel és szervezettel együtt:

- Az „Együtt felnőni” program
- kortárssegítő képzésben a Kossuth Lajos Általános Iskola és az Eötvös József Általános Iskola 7-8.évfolyamos tanulói vettek részt.
- A Családok Átmeneti Otthonában megszervezett prevenciós program 2014-ben 8 alkalommal biztosított foglalkozást az Újvárosi projekt támogatásának köszönhetően.
- „És Veled ki törődik?” miniprojekt. A miniprojekt célja a hátrányos helyzetű gyermekekkel és családokkal foglalkozó szakemberek, szülők, kortárs segítők módszertani kultúrájának, eszköztárának fejlesztése és burnout (kiegész) prevenciója. A projekt megvalósult programelemei: Akkreditált képzés a területen dolgozó pedagógusok, illetve szociális segítő foglalkozású szakemberek számára. Többnapos, helybevitett szervezetfejlesztés, humán erőforrás fejlesztés, kiegészítő megelőzés a területen működő intézményekben. Pedagógiai esetmegbeszélés, tanácsadás intézményekben. Mentálhigiénés szemléletű előadássorozat, csoportos és egyéni tanácsadás kismamáknak és a nyugdíjasoknak.

Hátrányos helyzetű szülőket támogató programok

2014. évben a Szivárvány elnevezésű, KAB-ME-14-C-16299 azonosító számú, a GYEKHE által elnyert támogatásból több a szülőknek szóló városi program valósult meg. Ezek között szerepel a Családsegítő Szolgálat alábbi három programja is.

- Alkalmi Színpad,
- A Szivárvány csoport
- A Téma Tér csoport,

A gyermeki személyiség kibontakozását támogató családi rendszer, csoportos és egyéni tanácsadás szülőknek. A GYEKHE által elnyert, a „Szivárvány”, szülők támogatását célzó pályázat ötödik programeleme volt a szülőknek szóló tanácsadás.

A tanácsadásokra 6-18 éves gyermekeket nevelő szülőket vártak alkalmanként 8-16 főt. A foglalkozásokon átlagosan 15 fő vett részt, ez ideális létszám volt a foglalkozások megvalósításához.

A tanácsadások célja az volt, hogy a szülők ismerjék meg a személyiség fejlődés alapvető törvényszerűségeit, a gyermeknevelés korszerű módszereit, lássák önmaguk és gyermekük egyedi jellemzőit. Igyekezzenek rendszerben gondolkodni, értsék meg az összefüggéseket. Tudatosan formálják, és apró lépésekben fejlesszék önmagukat és hozzáállásukat, hogy követhető mintát és biztos támaszt tudjanak nyújtani gyermekeik személyiségének kibontakozásához.

Önkormányzati Civil Projekt

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése civil szervezetek számára meghirdetett pályázatának támogatásából a GYEKHE az alábbi programokat valósította meg: Kreatív babaváró csoport

A csoport fő célja a várandós édesanyák mentálhigiénés támogatása volt. Módszere: A várandós édesanyákkal közösen kézimunkával elkészíteni egy-egy személyes ajándékot születendő gyermekük számára, és e közbe a résztvevők mentálhigiénés támogatása.

Pénzügyi Intelligencia workshop, csoportos tanácsadás

A program célja, hogy a gyermeket nevelő nőkben tudatosítsa kapcsolatukat a pénzhez, illetve a pénz vagy pénztelenség kapcsolatát a vágyaikkal és terveikkel.

Nemzeti együttműködés Alap pályázat

A Nemzeti Együttműködési Alaphoz benyújtott NEA-UN-14-M-1060 azonosítószámú pályázat működési célú támogatást jelentett a GYEKHE számára. Az elnyert keretből egy laptop és szoftver, valamint egy beviteli eszköz (egér) beszerzésére nyílt lehetőség „Női Egészségért” Információs és Módszertani Központba, valamint az egyesületet és tevékenységeit népszerűsítő kiadványok megjelentetésére adott lehetőséget.

Az "Esély a gyógyulásra" Rákbetegek Győri Egyesületével, a Keret Egyesülettel és a Városi Diákfórummal a WHO Egészséges Városok Projekt Irányító Bizottság keretében valósult meg az együttműködés 2014-ben is..

Az *Egészséges Városok Magyarországi Szövetsége* Igazgatótanácsának elnöki tisztét 2013-ban is a Győr városi koordinátor töltötte be. A Szövetség rendezvényein a 18 magyarországi tagváros igényli a győri tapasztalatokat, többek között a gyermekvédelmet érintő területeken is. 2014-ben a Szövetség éves szimpóziumán Győr három előadása közül az egyik a kisgyermekes családok egészségét célzó programokról szólt.

A WHO Európai Regionális Irodájával és az un. európai projektvárosi hálózattal közvetlen kapcsolatot tart fent a Győr, a hálózat tagjai évente munkaértekezleteken találkoznak. Az Egészséges Városok mozgalom VI. ötéves ciklusának prioritásai között szerepel az egészséges életkezdés és az esélyegyenlőség.

Értékelés az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat 2014. évi munkájáról

Az intézmény alapfeladata a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek nappali felügyelete, gondozása, szükségleteinek kielégítése, nevelése, foglalkoztatása, étkeztetése, harmonikus testi és szellemi fejlődésének elősegítése az életkori, és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-éig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is. Az intézmény a szolgáltatást 13 bölcsőde keretében, 600 férőhelyen nyújtja.

A szakmai vizsgálat témái:

- 1. Az intézmény 2014. évi szakmai munkájának átfogó bemutatása, értékelése**
- 2. A gyermekek bölcsődébe történő beíratásával, felvételével kapcsolatos eljárás, tájékoztatás tapasztalata**
- 3. A szakmai program érvényesülése a Cuha utcai bölcsődében**
- 4. Az intézmény 2014. évi gazdálkodásának értékelése**

A vizsgálat módszerei, szempontjai:

- az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat (a továbbiakban: EBI) vezetőjével és szakmai helyettes szaktanácsadóval interjú készítése minden szempont, két Bölcsődei Központ-, valamint a Cuha utcai bölcsőde vezetőjével a 2. illetve 3. szempont tekintetében,
- helyszíni tájékozódás a Cuha utcai bölcsődében egy adott napon, a Mónus I. utcai és Türr I. utcai bölcsődékben a beíratások idején,
- az országos- és helyi szakmai program összhangjának, a dokumentációk vezetésének, a nevelés-gondozást elősegítő tárgyi feltételek, programok megvalósulásának megismerése, bemutatása.

1. Az intézmény 2014. évi szakmai munkájának átfogó bemutatása, értékelése

A gyermeklétszám alakulásában a tavalyi évhez képest 8%-os növekedés volt tapasztalható. Az éves feltöltöttség 111,01% volt (a Cuha utcai bölcsőde kivételével meghaladta a 100%-ot). Az éves átlagos kihasználtság: 81,13% volt: legmagasabb, 90% fölötti a Zöld utcai bölcsődében, a legalacsonyabb a Cuha utcai bölcsődében volt (68%).

A kihasználtsági mutatókat, gondozási napok számának alakulását az egész év folyamán figyelemmel kísérte az intézmény vezetése, a gyermeklétszám az előző évhez képest öröndetesen növekedett.

A gyermekcsoportok beosztásánál a bölcsődék figyelembe vették a korhatár szerinti létszám előírásokat.

Feltöltöttségi-kihasználtsági adatok 2011–2014-ig:

	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Feltöltöttség	119,99%	111,89%	103,80%	111,01%
Kihasználtság	93,21%	85,52%	77,52%	81,13%

A vidéki ellátottak száma a tavalyi csökkenést követően stagnált.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása több bölcsődében történt: a Türr István utcai bölcsőde speciális csoportja továbbra is jó kihasználtsággal működött, emellett teljes integrációban a Kiskúti úti, a Cuha-, Kodály Zoltán- és a Kígyó utcai, valamint a Gyórszentiváni bölcsődékben neveltek, gondozta SNI-s gyermekeket. Egy fő gyógypedagógus az év nagy részében segítette a kisgyermeknevelők munkáját, látogatásai során szakmai segítséget nyújtott, iránymutatást adott. (Az új nevelési év kezdetével a gyógypedagógus a Pedagógiai Szakszolgálathoz távozott, a bölcsődei korai fejlesztés feladatainak átszervezését követően, a továbbiakban a Szakszolgálat feladatkörébe tartozik az érintett gyermekek fejlesztése.) Szakmailag a bölcsőde sok segítséget nyújtott egyrészt a gyermekek fejlődéséhez, másrészt a saját korosztályuk közösségébe történő befogadásához, integrációjukhoz. A Türr I. utcai bölcsődéből speciális óvodai csoportokba, vagy normál óvodákba integrálva kerültek tovább a gyermekek.

Az ágazatközi együttműködést elősegítendő az Igazgató Asszony és helyettese, több egyeztetésen vett részt a kórházi, a pedagógiai szakszolgálat, illetve a Szakértői Bizottság szakembereivel az SNI-s gyermekek ellátásával, korai fejlesztésével kapcsolatosan. További szoros együttműködésre és egyeztetésre lesz szükség a gyermekek érdekében, folyamatosan törekedniük kell egymás munkájának megismerésére, segítésére.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma az év során jelentősen, mintegy tizedére csökkent, (15 fő), melynek oka a jogszabályi meghatározás változása.

A gyermekek életkori megoszlása: duplájára nőtt a 12-24 hónapos korúak száma, kisebb mértékben nőtt a 25-36 hó közötti gyermekek száma, csekély mértékben növekedett a 36 hó feletti bölcsődések száma, 12 hónaposnál fiatalabb kettő gyermek volt.

Személyi feltételrendszer

Az intézmény személyi feltétel tekintetében a jogszabályi előírásoknak megfelelő, mind a létszámot, mind a képzettséget figyelembe véve.

A dolgozói létszám fluktuáció alacsonyabb volt a tavalyi évnél. A létszámgazdálkodás biztosította a folyamatos működés feltételeit.

Képzések

A képzési rendszer múlt évi átalakítását követően beindultak az Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által szervezett TÁMOP-os képzések. Két tanfolyam és egy szakmai tanácskozás zajlott, mindegyik Győrben. A „Szociális képzések rendszerének modernizációja” TÁMOP-5.4.10-es képzéseken belül a „Gyermekrajzok elemzése”, valamint a „Konfliktuskezelés a családon belül – Mediációs és családdinamikai ismeretek és technikák alkalmazása az esetkezelés gyakorlatában” című tanfolyamokon 25-25 fő kolléganő tudott részt venni. Ezek magas pontszámú – 40 pontos – továbbképzések voltak, amelyek komolyan hozzájárultak a továbbképzési kötelezettségek teljesítéséhez. Ugyan ezen a képzésen belül a

„Képzés, tudás, támogatás-együttműködés és egymástól tanulás” című szakmai tanácskozásokon 5 fő vett részt (5 pontos továbbképzés).

Az év során összesen 29 fő teljesítette a továbbképzési kötelezettségét.

A szakmai munka színesítésére, élénkítésére, a kapcsolatok erősítésére, az észlelt problémák megbeszélésére házi továbbképzések is indultak a szakmai helyettes szaktanácsadó vezetésével. A házi továbbképzések bölcsődelátogatás, illetve előadás-konzultáció formájában zajlottak. Az év folyamán 40-40 fő tett látogatást (vezetők, kisgyermeknevelők és technikai dolgozók egyaránt) csoportonként beosztva az Örkény és a Jósika utcai bölcsődékben. A házi továbbképzések másik formájára a Kodály Zoltán utcai bölcsődében került sor kisgyermeknevelők részére, amelyen 25-25 fő vett részt. Aktuális szakmai kérdésekről esett szó, a szakmai dokumentumok vezetésének formáiról, módjáról, az intézményen belüli és kívüli kommunikációról. Ezek az alkalmak lehetőséget adtak a felvetődő szakmai problémák megbeszélésére, alkalmas módszerek begyakorlására, szakmai újítások, ötletek bevezetésére.

Az intézményben az év folyamán terepgyakorlatot az alábbi iskolák tanulói folytattak: Petz Lajos Egészségtudományi és Szociális Képzési Intézet Szociális Tanulmányok Tanszék ápolási asszisztens hallgatói (13 fő), GYEMSZI ápolási asszisztens hallgatói (21 fő), Krúdy Oktató Központ felnőttképzés kisgyermeknevelő-gondozó résztvevői (24 fő), 1 fő a Benedek Elek Pedagógiai Kar csecsemő- és kisgyermeknevelő felsőszintű képzés hallgatója, Szent Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskola kisgyermeknevelő-gondozó nappali tagozatosai (21 fő.)

Családtámogató szolgáltatások

A megnövekedett gyermeklétszám miatt a játszóház, gyermekfelügyelet nagyon korlátozott mértékben működött a Báthory és az Örkény utcai bölcsődékben. A csoportlétszámok megemelkedésével az időszakos gyermekfelügyeletre biztosítására nem állt rendelkezésre üres férőhely. A kevésbé kihasznált bölcsődék nem éltek ezzel a lehetőséggel, a jövőben törekedni kell ennek a szolgáltatásnak a tudatosabb alkalmazására.

Hat bölcsődében évek óta működik a só-szoba a gyermekek egészségének védelmében (Kodály, Cuha, Ménfőcsanak, Báthory, Gyórszentiván, Kígyó) és újként a Kassák bölcsődében is egy sikeres pályázatnak köszönhetően kialakításra került.

A Cuha, a Mónus, Zöld bölcsődékben külön torna szoba is működött.

A családokkal együtt (nem külön szolgáltatásként) minden bölcsődében szerveztek különböző színes programokat.

Tárgyi feltételrendszer fejlesztése

A szakmai munka végzéséhez szükséges anyagokat, eszközöket az intézmény a költségvetéséből biztosította, míg a dologi kiadásainál főleg a központi keretekre támaszkodott.

A legnagyobb beruházás a Báthory utcai bölcsőde udvari teraszainak, járdáinak a felújítása, térkövezése, illetve a konyha felújítása volt. A felújítás az udvaron részben baleset megelőzési célt is szolgált, részben az előírásoknak történő megfelelést is. A régi, elavult felszerelésű konyha felújítása, korszerűsítése nagymértékben javította az ellátás színvonalát.

A csoportszobák karbantartására kapott öt millió forintot teljes egészében felhasználták az év közben felmerült műszaki meghibásodások elhárítására.

Az udvari játékeszközök felülvizsgálata az előírások szerint megtörténik, új, korszerű mozgásfejlesztő játékok vásárlására négy millió forint értékben került sor.

A Cuha utcai bölcsődében részleges nyílászáró cserére került sor.

Gyermekbútorok beszerzésére (polcok, öltöző szekrények, rácsos ágyak, gyermekfektető) egy millió forintot fordítottak, javítva a bölcsődék felszereltségét.

Számítógépek cseréjére is sor került: 9 db gépet vettek, így a központi bölcsődék, valamint az ételmezei vezető elavult, sokszor meghibásodott, ugyanakkor működés szempontjából lényeges programokat futtató eszközeit újakra cserélték.

A konyhák szellőző berendezéseinek korszerűsítésére, felújítása is folytatódott, amely szintén fontos a gyermekek ellátása szempontjából is.

A bölcsődék *pályázatokkal*, önkéntes munkával, képviselői keretből is igyekeztek javítani felszereltségükön:

A Türr István utcai bölcsőde a Városi Sportigazgatóság által biztosított pályázati összeget, 100 e Ft-ot a korai fejlesztő csoportra költötte. A „Kantharos a gyermekek jövőjéért, a jövő nemzedékéért” című pályázatán szintén e bölcsőde 360 e Ft-ot nyert, amelyen gyermekbútorzatot, játékeszközöket vásároltak.

A Kassák Lajos utcai bölcsőde az E-ON Hungaria Zrt. támogatásával só-szobát tudott kialakítani közel 300 e Ft értékben.

Az AUDI önkéntes munkatársai sikeres pályázatot követően a Cuha utcai bölcsőde udvarán jelentős tereprendezési munkákat szerveztek, végeztek: fűvesítettek, fát ültettek, padokat szereltek fel, falakat festettek, játékeszközöket vásároltak és telepítettek több mint 500 e Ft értékben.

A Zöld utcai bölcsődében az Allianz Biztosító önkéntes munkatársai ablakkereteket, illetve külső falat festettek kb. 100 e Ft értékben.

A Ménfőcsanakai, Kígyó, Győrszentiváni bölcsődék képviselői keretből játékokat vásároltak, illetve gyermekszobára redőny felszerelését valósították meg.

Ellenőrzések:

A Győr-Moson Sopron Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala tartott ellenőrzést tavaly novemberben, pozitívan értékelték, hogy a korábban észrevételezett, a működési engedély szempontjából is meghatározó, Báthory utcai bölcsőde udvari teraszainak és járdáinak felújítása megtörtént. Ennek eredményeként, 2015. március 25-én kelt határozatuk alapján ez a bölcsőde is határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkezik a szolgáltatói nyilvántartásba.

2. A gyermekek bölcsődébe történő beíratásával, felvételével kapcsolatos eljárás, tájékoztatás tapasztalata

A négy bölcsődei központ létrehozását követően – 2012 óta – a bölcsődei központokban történik a jelentkezés, a gyermekek felvétele. Áprilisban hirdetik meg a beíratást, hogy a felmérjék a következő nevelési évre vonatkozó jelentkezéseket.

Egy bölcsődei központhoz 3-4 bölcsőde tartozik, ezért rendszerint három napot jelölnek meg a jelentkezéshez. A beíratást a legnagyobb példányszámban a családokhoz eljutó napilapban, a Kisalföldben, illetve természetesen, a szintén széles körben terjesztett Győr Pluszban is megjelentetik. Minden évben frissített tartalommal elkészül a ”Bölcsődei ismertető” kiadvány, amelyből az érdeklődők tájékozódhatnak az egyes bölcsődék városon beüli elhelyezkedéséről, fekvéséről, az épületekről, udvarokról, felszereltségükről, az ott folyó szakmai munkáról és természetesen a vezető nevééről, elérhetőségéről. A kiadványt a gyermekorvosi rendelőkben is hozzáférhetővé tették, hiszen értelemszerűen ott is nagy számban megfordulnak a kisgyermekesek. Valamennyi bölcsődében kifüggesztették a

beíratással kapcsolatos tudnivalókat, amelyet a környékükön lévő óvodákban, iskolákban is terjesztettek. A szülők a jelentkezés alkalmával jelentkezési lapot töltenek ki, ami nem jelenti feltétlenül a gyermek biztos felvételét az adott bölcsődébe, már csak azért sem, mert néha a szülők több bölcsődét is megjelölnek. A vizsgálat helyszíni tapasztalata alapján öröndetesen megállapítható, hogy a szülők, jellemző módon az édesanyák, de az sem volt ritka, hogy az édesapák is eljöttek a beíratásra, ahol teljes körű felvilágosítást kaptak, illetve elmagyarázták a kérelem kitöltésével kapcsolatos tudnivalókat a központ vezetők. Abban is igyekeztek már akkor alternatívát kínálni a szülőknek, hogy amennyiben nem az általuk választott bölcsődébe tudnának helyet biztosítani, melyek a még számba jöhető bölcsődék. Ezzel is az volt a cél, hogy minél probléma mentesebb legyen a tényleges bölcsődekezdés. Az intézmény jellegéből adódóan is gyermekbarát légkör uralkodott, valamennyi központban játék sarokkal várták az érkezőket, kisgyermeknevelő vigyázott a gyermekekre, míg a szülőket tájékoztatták, illetve elvégezték a vezetők a szükséges adminisztrációt, amelyre mindenütt elegendő hely állt rendelkezésre, senkinek nem kellett várakoznia. Hangsúlyozták azt is, hogy folyamatosan lehetőség van valamennyi bölcsőde megtekintésére, nem csak a beíratási kampány időszakában, hogy mindenki a gyermeke számára legmegfelelőbb és természetesen a lakóhelyhez, munkahelyhez leginkább közel eső bölcsődét választhassa. Telefonon is fogadták az érdeklődéseket, elektronikusan is lehetőség volt a jelentkezések benyújtására, ha valakinek személyes megjelenéséhez nem volt megfelelő az időpont.

Nyár elején ül össze az EBI vezetősége és a bölcsődei központok vezetői és az egyéni helyzetek mérlegelését követően közösen döntenek a felvételtől. Az év közben beíratott gyermekekkel kapcsolatosan ugyanez a munkamenet. (Azoknak a szülőknek az esetében, akik év közben váratlanul állnak munkába, hirtelen válik szükségessé a bölcsődei felvétel, a tájékoztatás egyénekenként történik.) Vannak „felkapottabb” bölcsődék – elhelyezkedésük pl. Báthory utcai, kisebb, családiasabb méretük pl. Jósika utcai miatt – amelyeknél nehezebb valamennyi igényt kielégíteni. Átirányítás esetén már a beíratkozás idején jelezték a vezetők az igényeknél szűkösebb kapacitást, valamint, hogy valamennyi telephelyen gyermekközpontú szakmai munka folyik és a tárgyi feltételek is hasonlóak, így bármely bölcsődét ajánlani tudták a jelentkezőknek. Azokban az épületekben is, amelyek műszakilag elavultabbak, mindent megtettek azért a munkatársak, hogy dekorációval, a szakmai programhoz igazodó hangulati elemekkel otthonos légkört alakítsanak ki.

A felvételt nyertek névsorát a központokban, illetve a bölcsődékben kifüggesztik. Az új szülők részére a bölcsődékben szülői értekezletet tartanak, ahol tájékoztatják őket a további teendőkről, a házirendről, a beszoktatás menetéről, étkeztetésről. A szeptembertől év végéig felvett gyermekek szüleinek augusztusban, a januártól felvetteknek előzetesen decemberben tartanak szülői értekezletet. A felvett gyermekek szüleiivel megállapodást köt az intézmény, egyben tájékoztatást ad a térítési díjról, bekéri a munkáltatói igazolást, megbeszéli a beszoktatás időpontját, menetét. Ezt követően mindent megtesznek azért, hogy a kisgyermek mielőbb beilleszkedjen a közösségbe, jól érezze magát a bölcsődében és segítik a szülőket is a gyermekük számára nem könnyű változás minél zökkenő mentesebbé tétele érdekében.

Továbbra is fontos cél a város kisgyermekes lakóinak megismertetése a bölcsődékkel, amelyhez az eddigi kiadványokon kívül célszerű lenne az intézmény honlapját is igénybe venni, aktívabb tájékoztatásra használni.

3. A szakmai program érvényesülése a Cuha utcai bölcsődében

A Cuha utcai bölcsőde 1980 óta fogadja 60 férőhelyen a kisgyermeket Marcalvárosban. A forgalmas utaktól elzárva, a város bármely pontjáról tömegközlekedéssel is könnyen

megközelíthető helyen található. Hat csoportszobában a gyermekek korának, méreteinek megfelelő bútorok, elkülönített játszósarkok, játékok állnak rendelkezésre. Az épületet tágas, füves udvar veszi körül, a lombos fák alatt és az árnyékos homokozókban a kicsik kellemesen tölthetik a szabadtéri játékidőt.

A gondozási egységeket 2008-ban újították fel.

A jelenlegi vezető 2014-ben kapott megbízást a bölcsőde szakmai vezetésére. Előző munkahelyi tevékenysége révén kitűnő szakmai, módszertani és vezetői tapasztalatokat szerzett, melyeket igyekezett új munkakörében megfelelően hasznosítani.

Különösen kiemelendő munkájában az intézmény humán erőforrásaival való jó gazdálkodás. Azt a szakmai elképzelését, hogy csak jó munkahelyi légkörben lehet a segítségre és empátiára szoruló kisgyermekkel foglalkozni, igyekezett vezetői munkája megkezdésekor érvényre juttatni. Ennek érdekében – ahol szükségesnek látta – átszervezte a kisgyermekgondozók csoportbeosztásait, és az építő jellegű, egymást támogató munkakapcsolatokra alapozta a bölcsődei gondozási, nevelési tevékenységet.

Jól használta fel a bölcsődés gyermekek szüleivel kiépített együttműködést. Szülői segítséggel és a szülők munkahelyéhez címzett pályázatokkal megszépítették a bölcsőde környezetét, udvarát. Parkosítottak és új udvari játékokat vásároltak. Az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Műszaki Ellátó Szervezete a festési munkálatokat végezte el, így nagymértékben javult a bölcsőde épületének esztétikai megjelenése.

Továbbra is rendkívül népszerű a már néhány évvel ezelőtt kialakított „Só-szoba” és tornaterem, amely nagymértékben szolgálja a gyermekek egészségének megőrzését és nagy mozgásigényének kielégítését. A só-szobát különösen akkor használják, amikor az időjárás nem teszi lehetővé a szabad levegőn való tartózkodást. Minden másnap 1-1 órát töltenek a helyiségben, közben játékos tevékenység, közös éneklés, meseolvasás történik. A só-szoba szépítése, dekorálása, a gyermekek számára barátságosabbá tétele a bölcsőde közeljövőbeli tervei között szerepel.

A bölcsőde szakmai programja:

A szakmai program a vezetőváltást követően a korábbi jó gyakorlatok megtartása mellett átdolgozásra került. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei, feladatai, a bölcsődei élet megszervezésének alapelvei tekintetében megfelel a jogszabályi előírásoknak és a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályainak. Összhangban van az EBI egységes szakmai programjával, de tartalmazza azokat a specialitásokat is, amelyek fontosak, és szinte elengedhetetlenek a szülőkkel való együttműködés és a kicsi gyermekek családdal történő együttes nevelése-gondozása érdekében.

Az üzenő-füzet, családlátogatás, szülői értekezlet, hirdetőtábla, nyílt napok és írásbeli tájékoztatók mellett kiemelendők a nagyon bensőséges hangulatú szülőcsoportos megbeszélések, amelyek mindig egy-egy aktuálisan felvetődő problémára igyekeznek megoldást találni. A kisgyermeknevelők vezetésével moderált foglalkozásokon működnek a csoportfolyamatok segítő hatásai és az egyes nevelési problémára adott válaszok növelik a szülők kompetencia érzését, segítséget nyújthatnak a gyermekükkel történő viselkedésmódok gazdag tárházának kialakításában.

Fenti célt szolgálják a szülőkkel történő közös, előre megszervezett programok is, amelyek részben az ünnepekhez (adventi készülődés, húsvéti készülődés, ajándékkészítés) részben pedig az aktuális nevelési témákhoz kapcsolódnak (előadás, szakemberekkel való találkozás, ételkóstolás, könyv- és játékbemutató, gyermeknap).

A szakmai programban megtervezett családi nevelést támogató szolgáltatás az un. „babamuzsika”, amely heti egy alkalommal 30 perces énekes mondókás foglalkozás a szülőkkel közösen.

A bölcsődevezetés épít a kisgyermeknevelők szakmai tudására, zenei képzettségére, hangszer tudására és ösztönzi a családi, bensőséges együttléteket, a közös éneklést, muzsikálást, mondókázást a családtagok bevonásával. Ezek a foglalkozások mintaként is szolgálhatnak a család otthoni szabadidős tevékenységéhez.

A szakmai programban lefektetett elképzelések nagymértékben preferálják a gyermekek egészséges életmódra és a környezetvédelemre történő nevelését. Ezek kiemelt formája az egészséges étkeztetésen és a heti gyümölcsnapokon kívül a népi hagyományokhoz fűződő ételek kóstolója a szülők és a gyermekek részére (sütőtökből készült ételek, hamuban sült pogácsa, ivólé, mézkóstolás), az állatok világnapja, föld, víz világnapja, madarak és fák napja kiemelt foglalkozásai, a gyermekek részére állatsimogatók megszervezése. Libaetetés, nyuszi simogatás, kis állatokkal (kismalac, póniló) való ismerkedés a bölcsőde udvarán. Luca napon búzaültetés, tavasszal virágültetés, palántaültetés, locsolás, növények gondozása, télen madáretetés stb.

A környezet megóvása érdekében az intézményben szelektív hulladékgyűjtés folyik, amelyet a gyermekekkel közösen végeznek. A papírgyűjtésből befolyó pénzből pedig a gyermekek részére a foglalkozásokhoz szükséges eszközöket, játékokat vásároltak.

Épített az intézmény a gyermekek nevelésében a népi hagyományokra, azok megismertetésének fontosságára. Ennek érdekében a magyar népmese, mondóka kiemelt szerepet kapott a mindennapos nevelőmunkában, szeptember hónapban pedig a Magyar Népmese Napján egész napos rendezvény keretében hallgathattak a gyerekek magyar népmesét, a szülőket pedig a mesében található ételekkel is megkínálták. (Macskafröccs, hamuban sült pogácsa stb.)

A bölcsődei foglalkozások keretében a gyermekek részére évente több alkalommal olyan programokat is szerveztek, amelyekre előadóművészeket, művészeti együtteseket hívtak meg. A Vaskakas bábszínház évente két alkalommal tart előadást és a gyermeknapon pedig – a tervezettek szerint – a Mosolybirodalom alapítvány tagjai szórakoztatják a kicsiket változatos programokkal, játékokkal.

A kisgyermeknevelők a bölcsődei csoportokban csoportnaplót vezetnek, amelybe a nap legfontosabb eseményeit jegyzik. Rögzítésre kerültek a napirendből adódó feladatok, a foglalkozások témái, a közös játékok és a gyermekek viselkedése, reakciói. Itt kerül megtervezésre a heti program, az egyes foglalkozások tervezete, a játékok. Mindez a napi, ill. heti tevékenységek jobb megszervezését és a szülők megfelelő tájékoztatását segíti elő. A naplóban megjelenő színes rajzok, képek a szemléletességet szolgálják és a kisgyermeknevelők esztétikai igényességét jelzik.

2015 márciusára a bölcsőde kihasználtsága meghaladta a 100%-ot. A 60 férőhelyre jelenleg 63 gyermek került felvételre. A bölcsőde ellát sajátos nevelési igényű gyermekeket is, akiknek gondozása-nevelése a normál csoportokban, integráltan történik.

A vizsgálat alapján összefoglalva megállapítható: a Cuha utcai bölcsőde a vezető váltást követően megújult szakmai elképzelésekkel működik, amelyet a dolgozók együttesen képviselnek. Az épület külső környezete rendezettebbé vált, a játszóudvaron parkosítás történt. Pályázat útján, szülői segítséggel, illetve az EESZI Műszaki Ellátó Szervezetének közreműködésével a belső pavilonok festését követően az épület a higiéniai és esztétikai

követelményeknek is megfelel.

A személyi és tárgyi feltételeket a jogszabályok és a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai szerint biztosították. A nyugdíjba vonult kollégák megüresedett helyeit újonnan felvett dolgozókkal töltötték be.

Az intézmény szakmai programját a bölcsődei szakmai munka iránt érzett nagyfokú alázat, a gyermekek gondozásáért-neveléséért vállalt felelősség érzet, és a családdal történő együttműködés igénye hatja át.

4. Az intézmény 2014. évi gazdálkodásának értékelése

Az intézmény 2014. évi költségvetési előirányzatai az előző évekhez képest kedvezőbben alakultak. Dologi kiadásait magasabb szinten tudták megtervezni, de változatlanul átgondolt gazdálkodást kívánt az intézménytől. Gazdálkodásukra a takarékoság volt a jellemző, kiegyensúlyozottabb, hatékonyabb és eredményesebb volt a megelőző éveknél.

Személyi jellegű kiadásai egyensúlyban voltak, a szakmai munkához szükséges létszám és bérkeret biztosítva volt. Az előző évekkel ellentétben tavaly alacsonyabb volt a dolgozói létszám fluktuációja, az év folyamán 8 dolgozó távozott igénybe véve a nők 40 éves munkaviszonya alapján járó nyugdíjba vonulási lehetőséget, további 8 dolgozó egyéb ok miatt távozott. A felmentési idő alatt átmeneti létszámhiány szervezési nehézséget okozott a magasabb gyermeklétszám miatt. Az új belépő dolgozók betanítása is gondot jelentett, mivel egyre kevesebb a nagy tapasztalattal rendelkező szakember és a korábbi évekhez képest jóval több a pályakezdő.

A dolgozók részére munkaruhát biztosított az intézmény 3,5 millió Ft összegben. Év végén, fenntartói javaslat alapján a dolgozók nagy része Erzsébet utalvány formájában jutalomban is részesülhetett. Ennek a lehetőségnek nagyon örültek.

A dologi előirányzatok a működést megfelelő szinten biztosították. Közüzemi szolgáltatási kiadásai kedvezőbben alakultak az elmúlt évben felszerelt víztakarékos csapok hatására, amellyel jelentős megtakarítást tudtak elérni. Élelmezéssel kapcsolatos bevételeik a tervezettek szerint alakultak.

Az épületeik állagmegóvására, karbantartására, felújítására központi keretből 11 millió Ft-ot biztosított a fenntartó, amelyből 5 millió Ft-ot épületek általános karbantartására, 2,7 millió Ft-ot részleges nyílászáró cserére, gyermekbútorok beszerzésére fordítottak, mely javította a bölcsődék felszereltségét. Bölcsődei konyhák szellőző berendezéseinek korszerűsítésére, számítógépek és mozgásfejlesztő játékok vásárlására is sor kerülhetett.

Legnagyobb beruházás a Báthory utcai bölcsőde udvari teraszainak, járdáinak a felújítása, térkövezése, illetve a konyha felújítása volt. A felújításokra a szakmai szabályoknak megfelelően került sor.

Az állagmegóvást szolgáló lényeges karbantartási, felújítási feladatokat végre tudták hajtani, de az igények a lehetőségeket továbbra is felmúlták.

A korszerűsítések, felújítások, karbantartások, illetve eszközbeszerzések megvalósítása javította a bölcsődék felszereltségét, hozzájárult az intézményhálózat állagmegóvásához. Költségvetési helyzete kedvező alakulásának eredményeként a szakmai feladatok minőségének javítását eredményezte.

Az intézmény 2014. évi gazdálkodásában a város gazdasági helyzetét figyelembe véve, saját lehetőségeit szem előtt tartva gazdálkodott.

Összegzés:

A központok létrejöttével a gyermekek felvételével kapcsolatos intézkedés, szervezés jobban koordinálható, összefogható, egységesebb szemléletű. A központok vezetői napra kész információval rendelkeznek a hozzájuk tartozó bölcsődék férőhelyeit, csoportbeosztását illetően. Még nagyobb hangsúlyt kell helyezni a családtámogató szolgáltatások bevezetésére, a vezetőket is ösztönözni kell ezen szolgáltatások megszervezésére, a minél sokoldalúbb szolgáltatási paletta biztosítása érdekében.

A Cuha utcai bölcsőde megújult szakmai elképzelésekkel működik, amelyet a dolgozók együttesen képviselnek. A szakmai programban lefektetett elképzelések nagymértékben preferálják a gyermekek egészséges életmódra és a környezetvédelemre történő nevelését, amelybe aktívan bevonják a szülőket is.

A szakmai anyagot készítették:

Team vezető: Kocsis Márta

Team tagok: Dr. Vargáné Réti Edit, Tóthné Velekei Katalin

Értékelés a Gyermekjóléti Központ 2014. évi szakmai munkájáról

A Gyermekjóléti Központ a Családsegítő Szolgálat keretén belül, önálló szakmai egységként működik. Gyermekjóléti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében speciális szolgáltatásokat és programokat is nyújt.

A szakmai felülvizsgálat témái:

- 1. Az intézmény 2014. évi szakmai munkájának átfogó bemutatása, értékelése**
- 2. A Gyermekjóléti Központ területi alapon történő átszervezésének hatása a szakmai munkára**
- 3. A gyermekek védelembe vételével, a védelembe vétel felülvizsgálatával kapcsolatos eljárás és szakmai munka bemutatása**
- 4. A szolgáltatást érintő 2014. évi gazdálkodási tevékenység**

A vizsgálat módszerei, szempontjai:

- az intézmény Szakmai Programjának áttekintése, az irányadó jogszabályok áttanulmányozása, az intézményvezető beszámolójának elemzése, kiemelt figyelemmel a 2. 3. és 4. vizsgálati szempontokra,
- az intézmény egészére vonatkozóan tájékozódás, a Családsegítő Szolgálat – melynek keretében a Gyermekjóléti Központ működik – igazgatójától, illetve a Gyermekjóléti Központ vezetőjével interjú a szakmai beszámolóról,
- az 1. számú Területi Iroda működésének megtekintése, továbbá néhány, véletlenszerűen kiválasztott, a vizsgálat témájához kapcsolódó iratanyag áttekintése.

1. Az intézmény 2014. évi szakmai munkájának átfogó bemutatása, értékelése

A gyermekjóléti szolgáltatás Győrött a Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban: Központ) keretein belül működő ellátás, amely a gyermekek érdekét szem előtt tartva támogatja annak testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítését.

A Családsegítő Szolgálat keretén belül, önálló szakmai egységként működik a Központ. Az önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény előírásait szem előtt tartva bízta meg 1997. október 15. napjától a Családsegítő Szolgálatot, hogy a gyermekjóléti szolgáltatást is, mint kötelező feladatot lássa el. 2006. január 1-jével a szolgáltatási előírások bővítését követően állt fel a Gyermekjóléti Központ.

A Központ székhelye Győr, Lajta u. 18., itt történik az adminisztráció, a pszichológiai és a jogi tanácsadás, valamint a kliensfogadás egy része.

Feladatuk, hogy olyan gyermekeken és családokon segítsenek, akik a külső és belső erőforrásaik fogytán, önerejükből nem tudják, nem képesek megoldani a problémáikat.

A szolgáltatás nyújtása a szociális munka módszereinek és eszköztárának felhasználásával történik. A Központ kiemelt figyelemmel kíséri a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körülményeit és segíti őket a szolgáltatásokhoz való hozzájutásban.

A szolgáltatás az észlelt probléma súlyához, a család helyzetéhez, szükségleteihez igazodik, a gyermek mindenekfelett álló érdekének figyelembe vételével.

A gyermekjóléti feladatok megvalósulását a komplex családgondozás, a családlátogatások, a felvilágosítások, információnyújtás, a tanácsadás, családkonzultációs lehetőségek, segítő beszélgetések, kérelmek, beadványok segítése, adományok közvetítése, szabadidős csoportok, és programok szervezése, a felek közötti mediáció szolgálja.

A gyermekjóléti szolgálat a településen észlelő és jelzőrendszert működtet, így felmerülő problémákat elsősorban a jelzőrendszer tagjaitól, vagy egyéb bejelentésből észleli.

A Központ munkája a 2014-es évi statisztika tükrében

A Központ látókörébe került 822 család, mely az előző évhez (789) képest növekedett. A 2014-es évben ez 1202 gyermeket jelentett, 89 gyermekkel többet az előző évihez képest.

A Gyermekjóléti Központban 2014-ben 15 családgondozó, 6 utcai és lakótelepi szociális munkás, 3 kórházi szociális munkás, 3 asszisztens, 1 központvezető látta el az előírásoknak megfelelően a rájuk háruló feladatokat. Az előző évhez képest az utcai és lakótelepi szociális munkások, kórházi szociális munkások és asszisztensi létszámában történt pozitív irányú változás, de történtek személyi változások mind az asszisztensek, mind családgondozók esetében is.

A 2014. évben az *eseti gondozás* esetében is nőtt a létszám a múlt évhez viszonyítva 25 fővel, 477 gyermek 370 családját részesítették a probléma megoldására irányuló konkrét információnyújtásban, tanácsadásban. Ez általában egyszeri, vagy rövid időn belül lezárható esemény volt. A tanácsadást illetve a veszélyeztetettség vizsgálatát követően a családgondozó megállapította, hogy nem szükséges az alapellátás sem.

Gyermekjóléti Központunk 2014. évi gondozási tevékenységei

Gondozási típus	Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Összesen
Kor/nem	gyermekek száma		
0-2 éves	32	9	41
3-5 éves	43	9	52
6-13 éves	132	47	179
14-17 éves	148	72	220
összesen	355	137	492
ebből lány	146	64	210
családok száma	240	94	334

Az előző évek adatait figyelembe véve elmondható, hogy az *alapellátás* keretén belül gondozott gyermekek és családok száma növekedett az előző évek adataihoz képest, 2012-ben 328 gyermek 220 családját, 2013-ban 345 gyermek 235 családját, 2014-ben 355 gyermek 240 családját érintette.

A védelembé vett gyermekek/családok számában 2013-hoz viszonyítva újra növekedés volt tapasztalható 2014-ben, (2013-ban 113/80 gyermek/család, 2014-ben 137/94). Folyamatosan

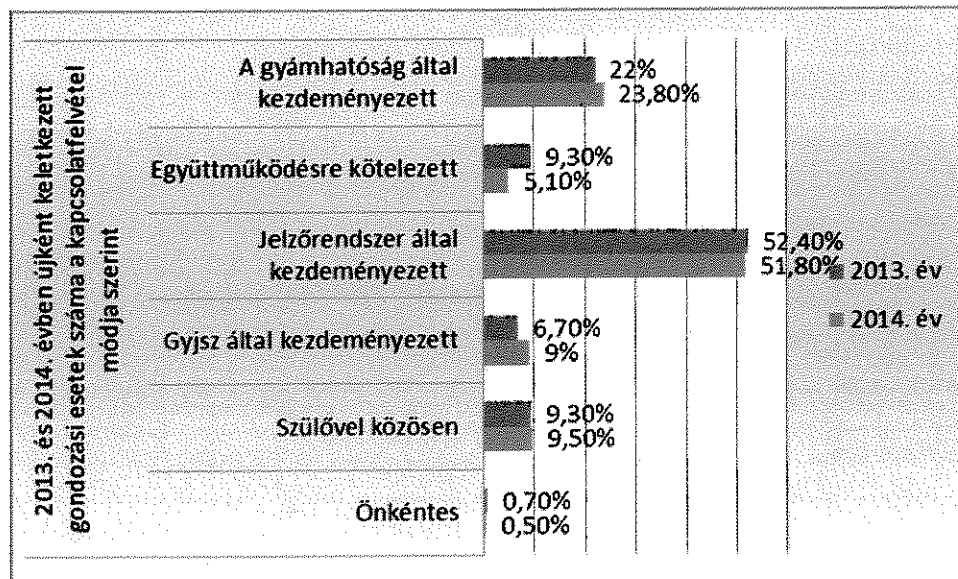
nőtt a komplexebb, több szakember együttműködését igénylő, valamint a kapcsolattartásból eredő problémás esetek száma, ahol a gyermek problémáin kívül az egyik, esetleg mindkét szülő mentális terheltségű, ebből adódóan nagyfokú többletfeladatot, komplexebb látásmódot igényelt a családgondozó kollégák részéről.

Mindenképpen meg kell jegyezni, hogy nőtt a védelembe vett lányok száma 2013-ban 49 lányt, 2014-ben 64 lányt gondoztak, azaz védelembevétel keretében 2012-ben 39% esetében, 2013-ban már 43%-ban, 2014-ben 47% -ban lányok- és családjuk – voltak a gondozottak.

A nevelt gyermek családjával történő szociális munka során a családgondozók elősegítik a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A családgondozó motiválja és támogatja a szülőket abban, hogy életkörülményeikben, nevelési módszereikben pozitív változásokon menjenek keresztül annak érdekében, hogy gyermeküket ismét családjukban gondozhassák.

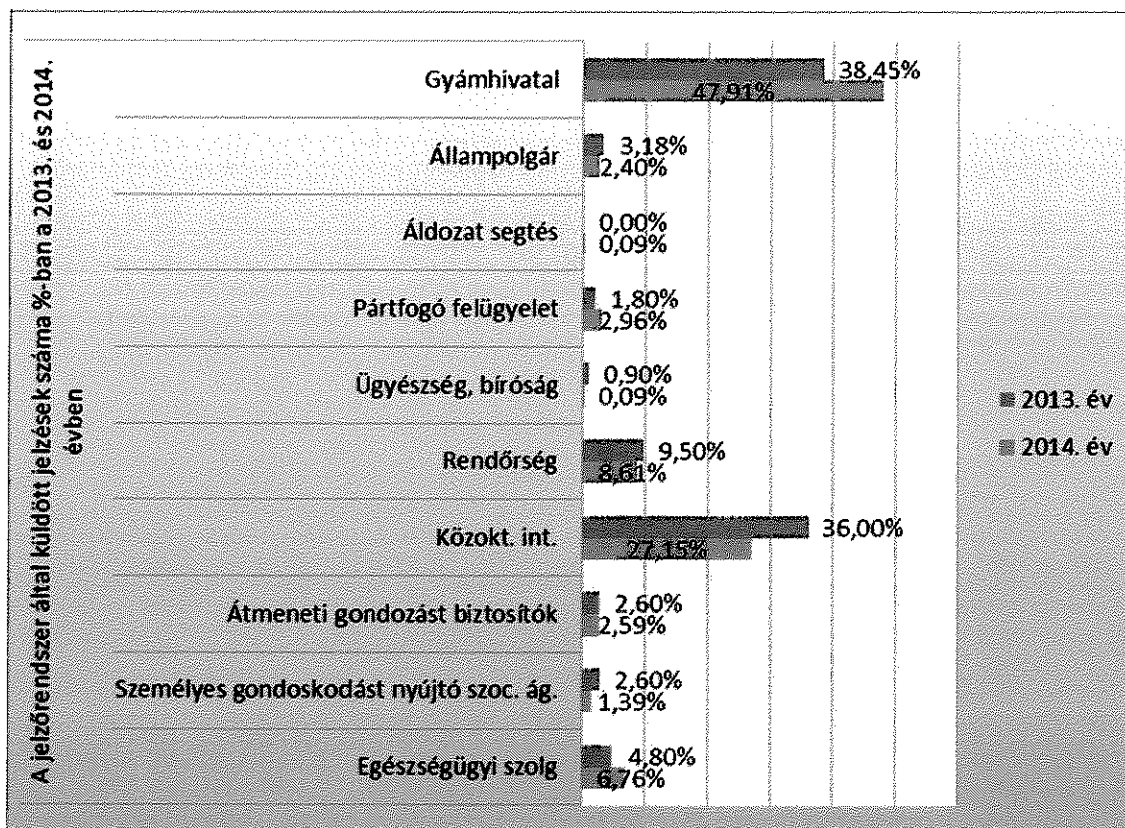
Az előző évhez képest a nevelt gyermekek száma növekedett 22 fővel. Összesen 2014-ben 208 szakellátott gyermek szüleivel tartották a kapcsolatot, ez 104 családot érintett.

Újként keletkezett gondozási esetek száma %-ban a kapcsolattétel módja szerint 2013. és 2014. évben

A 2014-es évben 563 újként keletkezett gondozási esetet jeleztek, kis növekedés volt tapasztalható az előző évhez képest (2013-ban 561). A gyermekjóléti szolgálat által 2013-ban 6,7%, 2014-ben 9% és a gyámhatóság által kezdeményezett esetek számában 2013-ban 22%, 2014-ben 23,8% volt.

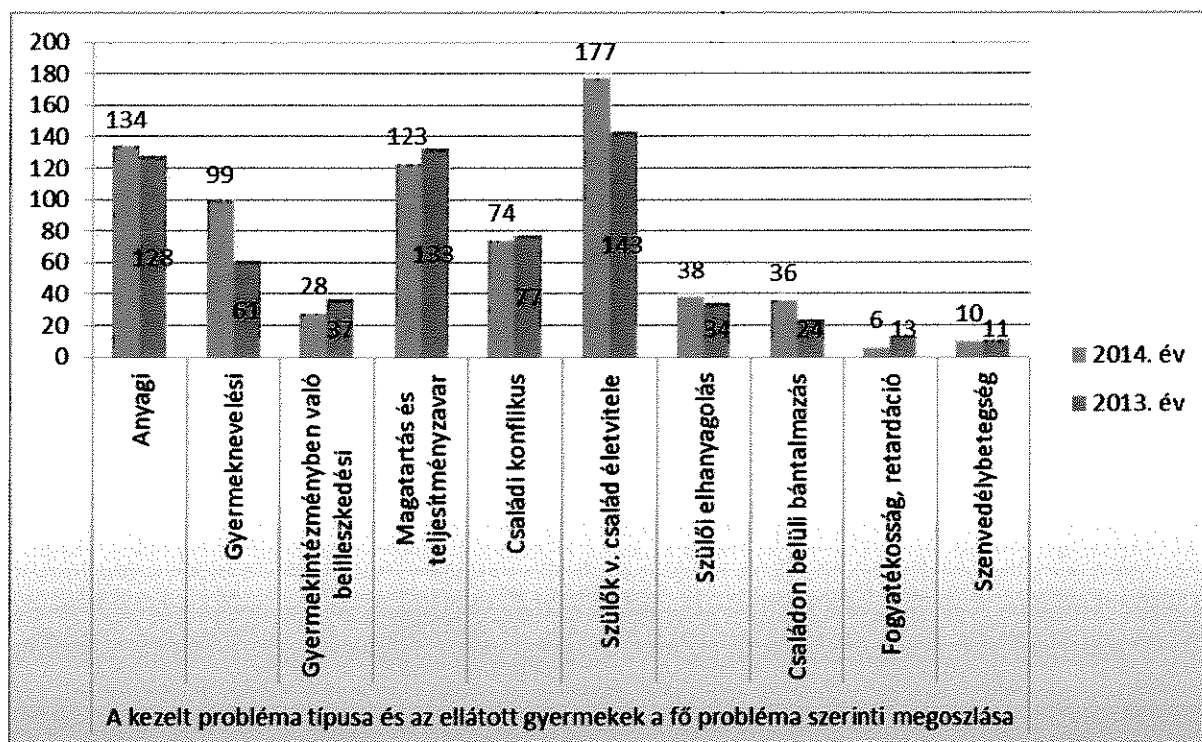
A jelzőrendszer által küldött jelzések száma %-ban a 2013. és 2014. évben

A legtöbb jelzés gyámhivaltól 48% (517 jelzés), a közoktatási intézményektől 27% (293 jelzés) érkezett. A gyámhivatali jelzések száma növekedett az előző évhez képest legnagyobb mértékben, mivel több jelzőrendszeri tag őket kereste fel először, majd a hivatal fordult az intézményhez pl. rendőrség, iskolák esetében.

A rendőrségtől 8,6% (93 db) jelzést kaptak, az információ csere és együttműködés kölcsönös. Az egészségügyi szolgáltatók 2%-kal (2013-ban 4,8%, 67; 2014-ben 6,76%, 73 jelzés) és a pártfogó felügyelet által küldött jelzések száma 1,2%-kal emelkedett a tavalyi adatokhoz képest (2013-ban 1,7%; 24 db; 2014-ben 2,96%, 32 db). Az egészségügyi szolgáltatók jelzésébe beletartozik a védőnői jelzések száma is, ami 2014-ben 5,7% (62 db) volt.

A Gyermekjóléti Központban kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek a fő probléma szerinti megoszlása 2013. és 2014. év tekintetében

A leggyakoribb problémák a 2013-as évben (143 probléma) és 2014-es évben is a szülők vagy család életvitele (177 probléma), az anyagi (2013-ban 128 probléma, 2014-ben 134 probléma), a magatartászavar és teljesítményzavar (2013-ban 133 probléma, 2014-ben 123 probléma) volt. A családok életére az anyagi nehézségek, mint a munkanélküliség, a magas kölcsöntartozás, rezsitartozás egyre gyakrabban negatív hatást gyakorol, egyre frusztráltabbakká, feszültebbé, ingerültebbé váltak/válnak, ami kihat gyermeknevelésükre is. A Központban kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek a fő probléma szerinti megoszlása a 2013. évben összesen 661 gyermeket, 2014. évben 725 gyermeket érintett.

Szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett gondozott gyermekek száma 2014-ben

A 2014. évben 68 gyermek esetében érkezett jelzés bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetéséről. A bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése leginkább a fiatalkorú korosztályt érintette. a jelzések számában az előző évhez viszonyítva (12 fő) csökkenés mutatkozott.

Szabálysértést elkövető gyermekkorú és fiatalkorú száma 2013-ban 50 fő, 2014-ben 49 fő volt. Bűncselekményt elkövető gyermekkorú és fiatalkorúak száma 11 fővel csökkent a 2014-es évben (19 fő), az előző évhez (30 fő) képest.

Megnevezés		Gyermekek száma			
		Nem volt gondozásban	Alapellátásban gondozták	Védelembé vétel keretében gondozták	Összesen
Szabálysértés elkövetésekor	gyermekkorú	11	6	4	21
	fiatalkorú	17	7	4	28
	összesen	28	13	8	49
	ebből lány	7	7	4	18
Bűncselekmény elkövetésekor	gyermekkorú	1	2	0	3
	fiatalkorú	8	4	4	16
	összesen	9	6	4	19
	ebből lány	2	0	1	3
összesen		37	19	12	68

Bántalmazás, elhanyagolás

A gyermekek veszélyeztetettségi okai között sajnos jelen volt a bántalmazás és az elhanyagolás, amely elsősorban lelki, testi valamint szexuális bántalmazás, illetve lelki elhanyagolás formájában jelentkezett.

A felszínre került gyermek bántalmazások körében a lelki bántalmazás volt a legmagasabbak, melyek családon belül történtek (18). Fizikai bántalmazás 17 esetben történt. A szexuális bántalmazás 3 gyermeknél fordult elő, ebből mind a 3 családon belül, szülő által, 2 lányt és 1 fiút érintett.

Az elhanyagolások száma az előző évhez viszonyítva csak 1 fővel csökkent. 2013-ban 134 gyermek, 2014-ben 133 gyermek volt érintett.

Speciális feladatok

Utcai és lakótelepi szociális munka

A Központ 2014. évben is ellátta az utcai és lakótelepi szociális munkát, mint speciális feladatot. Nagy figyelmet fordított a csellengő, az iskolától igazolatlanul távol maradó gyermekek felkutatására, valamint a szabadidő hasznos eltöltését célzó programok megszervezésére, és az e célt szolgáló információk összegyűjtésére.

2014-ben ismét személyi változások következtek be az utcai és lakótelepi szociális munkásoknál, létszámuk bővült. Így a feladatokat hatékonyabban tudták megosztani egymás között, és lehetőségük volt arra, hogy egyre több programot szervezzenek, egyszerre több helyen legyenek.

2014 őszén a bázisukul szolgáló Szigethy Attila u. 109-ben az udvar került teljes felújításra, (2013-ban a belső terek újultak meg), ami nagy segítséget jelentett a nyári táborok megvalósításában.

Szabadidejüket az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek felkutatása érdekében végzett szakmai feladatok

- *Terepszemle*

Az utcai és lakótelepi szociális munkások által végzett felkutató tevékenység, melyet a 2014-es évben, iskolaidőben hetente legalább három alkalommal végeztek.

Az útvonalak összeállításánál fő szempontok a következők: gyerekek által kedvelt helyek, a kapott jelzések alapján kiemelt helyszínek, területek.

Az évszakok között is van különbség, ugyanis télen inkább a zárt, beltéri helyszíneket keresik fel (bevásárlóközpontok, gyors-éttermek), míg ősszel és tavasszal a parkokat, közterületeket járók inkább.

A saját terepszemléik előnye továbbra is az, hogy lehetőségük van a kötetlen beszélgetésre, tanácsadásra, információnyújtásra, programok ajánlására. Az iskolából való igazolatlan hiányzáson ért gyermekek esetében az oktatási intézményekben dolgozó ifjúságvédelmi felelősökkel, osztályfőnökökkel veszik fel a kapcsolatot, amely jól működött.

Terepszemlén az évben összesen 236 alkalommal voltak, és 108 gyermekkel, fiatallal kerültek kapcsolatba.

- *Rendőrségi portya*

A Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőrkapitányság bűnmegelőzéssel foglalkozó szakembereivel közösen tartott járatok célja szintén az utcán csellengő, iskolát kerülő gyermekek felkutatása. A közösen megtett útvonalak során minden esetben fontos volt az információk cseréje arról, hogy melyek a frekventált, problémás helyek. Az utcán történő koldulásokról, randalírozásokról is kölcsönösen tudták egymást tájékoztatni. A hatósággal végzett terepmunkának kétségtelenül nagy előnye, hogy a hatósági feladatot ellátó személyeknek minden esetben megadták adataikat a megszólított gyermekek, fiatalok, és általában megilletődtek a rendőri jelenléttől. Ebben az évben 5 alkalommal vehettek részt közös portyán, melynek során 4 fiatalkorúval kerültek kapcsolatba. Továbbra is nagyon hatékony a közös munka, folytatását tervezik.

A külföldi állampolgárságú kolduló, kéregető szülők és gyermekek a rendőrségnek is komoly gondokat okoznak az esetek többségében, ezekben az esetekben is hasznos volt az információ- és tapasztalatcsere.

Szabadidő hasznos eltöltését célzó programok

- *„Gyere és játssz velünk” a Barátság Parkban*

A „Gyere és játssz velünk” a Barátság Parkban című program április 15. és szeptember 30. között zajlott le a város egyik legnépszerűbb parkjában. Célja, az előző évhez hasonlóan az volt, hogy a gyermekek, fiatalok, családok az intézmény által biztosított sporteszközökkel együtt játszanak a szép, és a sportoláshoz, illetve az aktív játékhoz kiváló környezetben.

A Barátság Parkban lezajlott programokon, a 45 alkalom során összesen 316-an kölcsönöztek különböző sporteszközöket és játékokat.

- *Játéktár*

A Játéktár az a hely, ahol a társasjátékot kedvelő gyermekek és szülei számára lehetőség nyílik a közös játékra, szórakozásra, kikapcsolódásra, illetve társasjátékok kölcsönzésére. A Sziget-kék Közösségi Térben a társasjátékozni vágyók kedden és csütörtökön délután vehettek részt a programokon, 2014-ben a 97 nyitva tartási nap alatt 407 fő kereste fel a játéktárat, és összesen 317 db játékot kölcsönöztek ki.

2014-ben az Okos Hellyel való együttműködés keretében havi egy alkalommal a Marcalvárosi Közösségi Kávézóban társasjátékos délutánt tartottak, melyre elsősorban a helyi gyermekeket, fiatalokat és családokat várták.

Az iskolai felkereséseken kívül a médián (Kisalföld, Győr+) keresztül is igyekeztek népszerűsíteni a Játéktárat, illetve tovább bővíteni a meglévő állományt. A gyűjtéseken kívül a Családsegítő Szolgálat Adományközpontjától is rengeteg felajánlás érkezett, ezeknek köszönhetően rengeteg új társassal bővült a készlet.

- *Panel Room*

2013 szeptemberében alakították ki a klubhelyiséget, a Panel Room-ot, ahol a keddi és a csütörtöki hosszú napokon, a Játéktár nyitva tartásával egy időben várják az érdeklődő

gyermeket, fiatalokat. A klubhelyiségben van csocsó, gombfoci- és rehaszta, ezen kívül pedig rengeteg könyv és film várja a látogatókat. A programon való részvétel ingyenes.

A 2015-ös év során szeretnék rendszeres programokat szervezni a Panel Roomba is (pl. filmvetítés, rendhagyó osztályfőnöki órák), amelyeket a közösségi térrel már eddig kapcsolatba került gyermekek és fiatalok körében szeretnék népszerűsíteni.

- *Kortárs csoportok utógondozása*

Az év során összesen öt kortárs utógondozói alkalmat szerveztek és bonyolítottak le, 32 fiatal részvételével. Az alkalmak közül egyet a Családi Kör és a Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesület közös pályázata finanszírozott, míg négyet a Győr-Újváros területén megvalósuló szociális város rehabilitációs projekt.

A Családi Kör és a Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesület pályázata keretén belül az egészségmegőrzés, fogamzásgátlás témakörében képzett kortársak utógondozására februárban került sor, az újvárosi rehabilitációs pályázat keretein belül a női egészség, fogamzásgátlás témakörében kiképzett kortárs segítők részére szerveztek utógondozói foglalkozásokat.

- *Karácsonyi ünnepség*

A Gyermekjóléti Központ családgondozói által meghívott gyermekek számára december 13-án délután karácsonyi ünnepséget szerveztek, melyen 12 gyermek és 5 szülő vett részt.

- *Gyereknapi*

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2014-ben is részt vettek a Gyermek Ház által szervezett városi gyermeknapon, a Radó szigeten. A résztvevők számára kézműves foglalkozással készültek a Központ kollégái, 150 gyermek fordult meg a Gyermekjóléti Központ pavilonjánál.

2014-ben első alkalommal vett részt a Gyermekjóléti Központ a Győr Plaza gyermeknapján, melyet a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai, a „SzíneStér” dolgozói szerveztek. A színes programokon összesen 100 gyermek vett részt.

- *Tájékoztató előadások tartása*

Tájékoztató előadást a 2014-es év során összesen 5 alkalommal tartottak, és ezekkel 118 emberhez jutottak el. A Radó Tibor Általános Iskola és Gyógynevelési Módszertani Intézményben egy áldozattá válás megelőzéséről szóló rendhagyó osztályfőnöki órák megtartására került sor.

- *Iskolai családi napokon való részvétel*

A Sziget-kék Közösségi Tér az év során egyre több győri intézménnyel vette fel a kapcsolatot, melynek eredményeként két, a közösségi tér közelében található iskolába is eljutottak a Családi napokra, hogy programjaikat, szolgáltatásaikat bemutassák és népszerűsítsék az érdeklődők számára.

Csoportfoglalkozások

- *Csoportfoglalkozások pártfogó felügyelet alatt álló fiatalok számára*

A bűncselekményt, vagy bűncselekményeket már elkövető fiatalok fokozottan veszélyeztetettek abból a szempontból, hogy aktuális élethelyzetükre, felmerülő problémáikra, nehézségeikre olyan magatartással reagálnak, amelyek eltérnek a társadalmi normáktól.

- *Batyus csoport*

A csoportfoglalkozások célja a problémák hátterének feltárása után új célok és motivációs tényezők keresése, amely új életkép és szemlélet kialakítását segíti a pártfogoltak számára.

- *Tematikus csoport*

A csoportfoglalkozások során különböző játékok, csoportfeladatok és az adott területen gyakorlattal bíró szakember tapasztalatainak segítségével dolgozzák fel a mindennapok során felmerülő problémákat és élethelyzeteket.

- *Értük Legyünk Együtt Klub (ÉLEK)*

A csoport célcsoportja azok a szülők, akik tartós beteg, illetve fogyatékkal élő gyereket nevelnek. A szülők úgy érezték egyedül vannak a problémájukkal, nem figyel rájuk senki, s örültek a kezdeményezésnek.

Kórházi szociális munka

A kórházi szociális munka a PAMOK két telephelyén kerül ellátásra. 2014. évben a Gyermekjóléti Központ által végzett kórházi szociális munka során 521 esetben került sor intézkedésre 111 gyermek esetében.

2014 októberétől a jogszabályi előírásoknak megfelelően 3 fővel végezték a kórházi szociális munkát, akik a Gyermekpszichiátriai ambulancián (18 éves korig) és Gyermekpszichiátriai osztályon látják el (14-18 év) munkájukat.

A *gyermekosztályról* jellemzően családi konfliktusok, elhanyagolás, bántalmazás miatt érkezett jelzés, valamint 14 év alatt a pszichiátriai problémával, droghasználattal összefüggő esetekben is itt kerülnek elhelyezésre a fiatalok, ezért az ő esetükben is a gyermekosztályról érkezett jelzés. Az osztályon nem csak a jelzett esetek száma nőtt, hanem azoknak az eseteknek a száma ahol a konfliktusforrást és a pszichés terhelést a gyermek családi miliója okozta.

Több jelzés érkezett a Győr területéről sürgősségi ellátással érkező elhanyagolt állapotú román állampolgárságú gyermekekkel kapcsolatban, akiknek az egészségügyi és szociális ellátásuk sürgősségi ellátás keretében biztosított.

A *csecsemőosztályon* 3 év alatti gyermekek esetében leggyakrabban gyermekelhanyagolással és táplálással kapcsolatos problémák miatt került sor jelzésre.

A *koraszülött osztályon* jellemzően az ellátás céljából adódóan újszülöttek és koraszülöttek kerülnek elhelyezésre, ezért a jelzés is a szülők szociális és lakhatási problémájával kapcsolatos. Ezekben az esetekben a védőnő vagy a családgondozó helyzetértékelését követően került sor a szükséges gyermekvédelmi intézkedésre. Egy esetben fordult elő örökbe adással kapcsolatos intézkedés a babamentő inkubátorban elhelyezett újszülött esetében.

A *gyermekintenzív osztályon* 2014-ben egy esetben történt jelzés egy ismeretlen állampolgárságú és személyazonosságú fél éves gyermekkel kapcsolatban, akinél a későbbiekben ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

A *nőgyógyászati és újszülött osztályon* az anya családi körülményei, párkapcsolati problémái és szociális körülményei miatt érkezett legtöbbször jelzés, 8 esetben került sor örökbefogadási eljárásra.

A válsághelyzetben lévő kismamák leggyakrabban lakhatási, anyagi és párkapcsolati problémák miatt nem tudták vállalni az újszülöttek nevelését, gondozását és ezért döntöttek az örökbeadás mellett.

Szintén szociális és lakhatási problémák miatt kérték felvételüket valamely Családok Átmeneti Otthonába. Ennek ellenére a szociális okok mellett a szülők életvitele, ill. pszichés problémái miatt több esetben ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

A *pszichiátriai* ellátás keretében a legtöbb jelzés a gyermekek családi háttere és rossz szociális körülményei miatt érkezett. Egyre nagyobb számban érkezett jelzés a gyermekek szuicid magatartása és kábítószer használata miatt is mind a gyermekosztályról, mind a gyermekpszichiátriáról. A nem győri illetékességű ügyekben írásban tettek jelzést az illetékes Gyermekjóléti Szolgálat/Központ felé.

Kapcsolattartási ügyelet

A szolgáltatást rendszeresen, szombatonként 9 – 13 óra között biztosította a kapcsolattartási ügyeletvezető két családgondozó bevonásával hetenkénti váltásban.

A kapcsolattartás 2014-ben 28 fő kiskorú esetében történt folyamatosan. Ebből 16 fő esetében apai, 9 gyermeknél nagyszülői, 3 gyermeknél anyai láthatás történt, 27 fő esetében bírósági, vagy gyámhivatali határozat, végzés, ítélet alapján, 1 esetben a szülők önként keresték fel a kapcsolattartási ügyeletet.

A különélő szülővel, ill. nagyszülővel történő láthatás sikeresen befejeződött vagy szünetel 18 esetben, 10 esetben tovább folytatódik a 2015. évben. Két gyermek vonatkozásában a kapcsolattartásra jogosult szülő nem élt láthatási jogával.

A kapcsolattartási ügyelet szakmai programja és házirendje 2014-ben a jogszabályi változásokat követve átdolgozásra került. Bővült a jogszabály által előírt szolgáltatások köre. „Felügyelt kapcsolattartás” már nem csak a felek megállapodása, vagy a szakmai team döntése alapján történik, hanem bírósági vagy gyámhivatali rendelkezés szerint, a kapcsolattartási ügyelet jogszabály által előírt feladatává vált.

A felügyeletet a kapcsolattartások során egy fő mediátor és az ügyeletre beosztott családgondozók biztosítják. Más szakember jelenlétének lehetővé tételére eddig nem merült fel a felek részéről igény.

Az utóbbi időben az ún. „láthatási trükkök” miatt több rendőrségi megkeresésnek és tanúvallomásokra való idézésnek kellett eleget tenni a kollégáknak.

Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja a Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő tanácsadás és tájékoztatás, telefonon történő segítségnyújtás a 06-80-620-333 telefonszámon, 2014. évben 11 hívás érkezett.

A gyermekjóléti szolgáltatás keretén belül nyújtott tanácsadások

A *gyógypedagógiai/fejlesztő pedagógiai ellátást* folyamatosan 641 alkalommal 26 gyermek vette igénybe. Az előző évhez viszonyítva növekedés volt tapasztalható, mivel 2013-ban 538 alkalommal 21 gyermek fejlesztését segítette a két gyógypedagógus.

Pszichológiai tanácsadás igénybevétele 593 alkalommal történt, 237 fő esetében. Az esetszám 125 fővel növekedett az előző évhez képest, ennek oka, hogy a pszichológusok a hatékonyabb terápia érdekében több csoportfoglalkozást is tartottak az év során.

Jogi tanácsadás 209 alkalommal zajlott, 144 gyermek vonatkozásában. Az előző évhez viszonyítva itt is emelkedés volt megfigyelhető, mivel 2013-ban 206 alkalommal 115 gyermek esetében kértek tanácsot.

Egyéb szakmai tevékenységek

- *Nyári napközis klubfoglalkozások*

A tábor célja az volt, hogy olyan gyermekek nappali felügyeletét biztosítsa, akiknek a szülei dolgoznak, de anyagi helyzetükből adódóan nem tudják megfizetni a magas költségekkel járó napközis foglalkozásokat.

A tapasztalatok azt mutatták, hogy a reggel 7 órától délután 17 óráig nyitva tartó napközi nagy segítséget jelentett a szülőknek, hiszen egész napra felnőtt felügyelet alatt tudhatták gyermekeiket.

2014-ben 3 hét nyári napközis klubfoglalkozás megszervezésére volt lehetőség, összesen 45 gyermek nyári szünidejét teheték színesebbé és változatosabbá, amelynek az élményeit nosztalgia délután formájában felelevenítették.

- *Lovasterápia*

A TÁMOP-5.6.1.C-11/2/2011-0022 számú, „Szakmai összefogás az áldozatokért Győr-Moson-Sopron megyében” című projekt keretén belül június 17. és július 3. között terápiás célú lovas foglalkozás került megvalósításra a gyirmóti Viktória Lovasudvarban.

A terápiás célú lovas foglalkozások elsődleges célja a csoportos fejlesztés volt, mely a lovaglás, illetve a lóval való foglalkozás és tevékenység hatásait használta fel.

A programot elsősorban a Győr-Moson-Sopron Megyei Gyermekvédelmi Központ keretein belül élő gyermekek számára hirdették meg, ahonnan 10 fő jelentkezett. A fennmaradó 10 helyre a Gyermekjóléti Központtal kapcsolatban álló gyermekek jelentkezhetnek a 12 alkalmas programra.

- *„Szünidőző” tábor*

A Gyermekjóléti Központ családgondozói által szervezett és megvalósított egy hetes tábor.

A „fizetős”, egyhetes nyári táborukat a tavalyi évre építve hagyományként folytatták, 14 gyermeket érintett.

A tábort városunk képviselői 50 000 forinttal támogatták.

- *Nyári játszóház – Szarvas utca*

A Hajléktalanokat Segítő Szolgálat Nappali Centrumában, a Szarvas utcában 2014 nyarán a Központ Újvárosi irodájának munkatársai és a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat munkatársai közösen valósítottak meg szabadidős programot. A nyári szünet ideje alatt kéthetente hétfőn délelőtt tartózkodtak ott a gyermek, az 5 alkalom során összesen 8 fiatal vett részt. Mindannyian a Nappali Centrummal szemben található társasházban laktak, így sikerült oldani a korábbi konfliktusos helyzetet.

- *Hallgatók fogadása*

Minden évben több szociálpedagógus hallgató tölti szakmai gyakorlatát Központban.

A Széchenyi István Egyetem mérnök szakos hallgatói körében továbbra is népszerű választható tantárgy az „Önkéntes segítő gyakorlat”, melynek során egy szociális intézményben, vagy egy projekt keretein belül a hallgatók 42 órát töltöttek el terepen.

- *Iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákok fogadása*

A 2016. január 1. után érettségiző diákoknak kötelező 50 óra iskolai közösségi szolgálatot teljesíteniük a középiskolai évek alatt, amelyre lehetőséget adott az intézmény.

- *Iskolai ügyekben való részvétel és iskolai kapcsolattartás*

2014 szeptemberétől kezdve a családgondozók részt vesznek az általános- és középiskolákkal történő kapcsolattartásban, illetve iskolai ügyekben a Családsegítő Központok családgondozóival közösen.

- *Iskolai prevenciós program*

2014. évben 86 alkalommal 2236 gyermeknek tartottak prevenciós, információt nyújtó órákat. A korosztály 5-12 évfolyamos, 12-18 éves korú gyermekek, akikkel interaktív óra keretében belül foglalkoztunk. Az iskolai szociális munkát 2 fő végzi az intézményben, amelyhez társultak a HÍD kollégái, akik programjaikat mutatták be a fiataloknak.

Ellenőrzések:

A Győr-Moson Sopron Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala tartott két éves rendes ellenőrzést tavaly decemberben. Megállapította, hogy Gyermejjóléti Központ tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályi feltételek, míg személyi feltételei nem megfelelőek, mert dolgozóinak száma a jogszabályi előíráshoz képest kevés, a szakmai egység vezetőjének szociális szakvizsgával kell rendelkeznie, a meglévő dolgozók szakképzettsége megfelelő. Ezek miatt ideiglenes, 2016. december 31-éig szóló szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéssel rendelkezik az intézmény.

A korábbi évek vizsgálataira tett reagálásunkhoz hasonlóan, amely akkor is a szakmai létszám hiányosságait kifogásolta, továbbra is úgy véljük, hogy az időközben bekövetkezett változások ellenére, a jogszabály által előírt személyi feltételek túlzóak és szakmai tapasztalataink alapján, e területen indokolatlanok.

Ezzel együtt, ahogy azt a jegyzőkönyv is megállapítja, az előző ellenőrzés óta javultak a személyi feltételek, családgondozóból megfelelő lett a létszám, és a tanácsadók óra számai is emelkedtek, ahogy azt anyagi lehetőségeink lehetővé tették.

2. A Gyermejjóléti Jóléti Központ területi alapon történő átszervezésének hatása a szakmai munkára

2010. augusztus elsejétől működik a Gyermejjóléti Központ 3. számú Újvárosi Területi Irodája Győrben a Kossuth L. u. 58. szám alatti épületben, ahol a Családsegítő Szolgálat Újvárosi Központja és az Idősek Klubja is megtalálható. Ennek a szervezeti egységnek a nagy előnye, hogy egy épületen belül komplex szolgáltatás érhető el.

2013 szeptemberétől a területi elveket, hasonlóságokat, szolgáltatás elérésének egyszerűségét figyelembe véve, a Családsegítő Központok mintájára, területi bontásban dolgoznak a családgondozók. Három területi iroda jött létre a szolgáltatások könnyebb elérése és a hatékonyabb együttműködés érdekében. A Területi Irodák egységes vezetés mellett működő nem önálló szakmai egységek.

1. számú Területi Iroda 9023 Győr, Szigethy Attila u. 109.

2. számú Területi Iroda 9024 Győr, Lajta u. 18.
3. számú Újvárosi Területi Iroda 9025 Győr, Kossuth Lajos u. 58.

A Területi Irodák a telephelyhez közel eső városrészekben élők családok részére biztosítják a szolgáltatást, pontos utcajegyzék segíti az eligazodást.

A Területi Irodák ügyfélfogadását tudatosan úgy alakították ki, hogy folyamatosan elérhetőek legyenek bárki számára, hétfőn, kedden és csütörtökön este 18 óráig vannak nyitva osztott rendszerben, míg csütörtökön mindhárom hosszabbított ügyfélfogadást tart, pénteken pedig 13 óráig. A hosszabb nyitva tartással a gördülékenyebb ügyfélfogadás, a dolgozó szülők és az iskolába járó gyerekek számára is az elérhetőség biztosítása volt a cél.

A 3. számú Újvárosi Területi Irodában az iskolák és a klienskör közelsége miatt az információk áramlása gyors, a szükséges lépéseket rövid időn belül meg lehet tenni. Lehetőség van az iskolákkal és a jelzőrendszer egyéb tagjaival történő közös családlátogatásokra, a szerzett tapasztalatokat hatékonyan tudjuk felhasználni a segítő munkában. A kialakult jó kapcsolat és a kompetencia határok megtartása a családgondozás hatékonyságát segíti elő.

Az 1. és 2. számú Területi Iroda esetében még csak részben valósulhatott meg mindez, mert míg a 3. számú Újvárosi Területi Irodához tartozó Újváros és Sziget egymáshoz közeli városrészek, azonos élethelyzetű ellátottakkal, ott könnyebb a családok elérése, ezzel ellentétben a 1. és 2. számú Területi Irodák az egymástól viszonylag távolabbi városrészekben élőknek is ugyanazt a szolgáltatást nyújtják, de a problémáik kevésbé tipizálhatóak.

Az Területi Iroda családgondozói a területükön működő Családsegítő Központok munkatársaival rendszeres kapcsolatot tartottak, előre megbeszélte időpontokban, illetve szükség szerint személyesen konzultáltak és szakmai megbeszéléseket tartottak.

Annak érdekében, hogy a szakmai egység megmaradjon, a Gyermekjóléti Központ vezetője és a családgondozók közös megbeszélést tartottak kéthetente, valamint havonta egyszer a központvezető és a koordinátorok konzultációjára is sor került. A napi szintű konzultációt a Központ rendelkezésére álló mobiltelefonok, az internet segítették.

A szakmai munka hatékony ellátása érdekében a központi épületben, a Lajta u. 18. szám alatt, két asszisztens segítette a Központ valamennyi családgondozójának munkáját. A területeken jelentkező adminisztrációs, valamint szociális segítői munka ellátására egy fővel emelkedett a Központ asszisztenseinek száma, az új munkatárs az 1. számú Területi Irodában látja el a feladatokat. Az egységes asszisztensi feladatokban való jártasság érdekében, szerdai napokon (zárt nap) a Lajta u. 18. szám alatti épületben végzi ő is a munkáját. A 3. számú Újvárosi Területi Irodában az ügyfelek fogadása és a családgondozóhoz való irányítása közvetlenül a családgondozókra hárul, lehetőség esetén közfoglalkoztatott segítette munkájukat.

A területiség előnyei a szakmai munkában:

- a családközpontú szemlélet erősítése, az ellátásokra jogosultak problémáinak komplex kezelése, a támogatások, és szolgáltatások célzottságának javítása,
- az ügyfelek számára egyszerűbben érhető el a szolgáltatás,
- a családgondozók kisebb szakmai csoportokban látják el feladataikat, így nagyobb az egyes családgondozók rálátása az egyes ügyekre, gyakoribbak az esetmegbeszélések, konzultációk,
- a Területi Irodákon belül gyorsabb és hatékonyabb az információáramlás,

- a területeken lévő intézményekkel személyesebb, rendszeresebb és közvetlenebb kapcsolat alakult ki, (2013-ban 278 alkalommal 242 ellátott gyermek, 2014-ben 367 alkalommal 277 ellátott gyermek esetében közvetítettek, léptek kapcsolatba egyéb szolgáltatásban dolgozó szakemberekkel a hatékonyabb, eredményesebb családgondozói munka érdekében),
- a Családsegítő Központokkal való szorosabb, területi alapú együttműködés hatékony és gyors beavatkozást tesz egy-egy probléma esetén lehetővé, csökkent a duplikálódás,
- a Területi Irodák közelében élő családokkal szorosabb a kapcsolattartás, megnövekedett az ügyfélforgalom, több idő jut a családlátogatásokra, (2013-ban 3848 családlátogatást végeztek 1146 ellátott gyermek esetén, 2014-ben 4080-at 1110 ellátott gyermek esetén),
- egy-egy terület sajátosságainak jobb feltérképezése, megismerése, a lakókörnyezet és az ellátottak viszonyáról könnyebb és gyorsabb információszerzés,
- az iskolai ügyeletet a Családsegítő Központok családgondozóival közösen látták el, az azonos ellátotti kör miatt adott esetben helyettesíteni tudták egymást a területen lévő oktatási intézményekben. (Az intézménybe látogató családgondozók segítséget nyújtanak a veszélyeztetettség felismerésében, abban a nehéz és felelősségteljes feladatban, hogy mikor és hova jelezzen az iskola. Ez azért nagyon fontos, mert az észlelésérzékenység, illetve a jelzési küszöb a jelzőrendszer működésének legnehezebben meghatározható pontja),
- a koordinátori rendszer (a területi munka összehangolásáért felelős személyek) kialakítása megkönnyítette a központvezető és a családgondozók munkáját.

A területiség kihívásai a szakmai munkában:

- az iktatás, a levelezés egy helyen valósítható meg az egységes szakmai vezetés, jogszabályi háttér miatt, ezért az eljárási határidők betartása a kollégáktól még hatékonyabb munkavégzést, munkaszervezést kíván meg,
- a 2. számú Területi Irodában biztosított a jogi és a pszichológiai tanácsadást, a fejlesztőpedagógusok a Szigethy A. út 109. szám alatt található a Sziget-kék Közösségi Térben, ebből adódóan, ezen szolgáltatások igénybevétele a többi területi iroda ügyfeleinek nehezebben elérhető, a családgondozók számára a konzultáció a szakemberekkel körülményesebb, időigényesebb,
- a napi szintű kapcsolattartás, az információáramlás elérése több szervezést, figyelmet, időt igényel, de ennek megkönnyítése érdekében valamennyi Területi Iroda saját e-mail címet kapott és belső levelezési rendszer került kialakításra.

A Központ területi alapon történő átszervezése az elsődleges tapasztalatok alapján szakmailag jó döntés volt, ennek az évnek fontos feladata a rendszer további finomítása. Megfogalmazódott a győrszentiváni területen egy kihelyezett ügyfélszolgálat létrehozásának szükségessége az ügyfelekkel való könnyebb kapcsolattartás érdekében. Kiemelt cél az egyes városrészek sajátosságait még inkább megismerni, a területeken élő közösségeket feltérképezni, igényeiket felmérni, és ezen információk birtokában a közösségi szociális munkát elkezdni, illetve folytatni figyelembe véve azokat az ismereteket is, amelyek a szolgálat eddigi működése során már rendelkezésre állnak.

3. A gyermekek védelembe vételével, a védelembe vétel felülvizsgálatával kapcsolatos eljárás és szakmai munka bemutatása

A Központnak a gyermekek védelembe vételével, annak felülvizsgálatával kapcsolatos feladatait, azok ellátásának rendjét és módját, az alkalmazandó nyomtatványokat, azok tartalmi követelményeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.), a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskörök ellátásáról szóló 331/2006. /XII. 23. Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyszr.), továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM. sz. rendelet szabályozza.

A védelembe vételi eljárást a gyámhatóságnál – a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatal Járási Gyámhivatala – a Központ is kezdeményezheti. Erre akkor kerül sor, ha a családgondozó a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátás önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, de feltételezhető, hogy a gyermek fejlődése segítségével a családi környezetben mégis biztosítható.

A kellően átgondolt javaslatokat a munkatársak az előírt formanyomtatványon terjesztik elő, amely tartalmazza a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő, körültekintően és részletesen kidolgozott indokolást, így a család élethelyzetére, a veszélyeztető körülményekre, az addig megtett intézkedésekre stb. vonatkozó tájékoztatást. A családgondozók szoros kapcsolatban állnak az alapellátás keretében már gondozott családdal és a védelembevétel kezdeményezésének szándékáról előzetesen tájékoztatják őket.

A gyámhatóság ezen túl a jogszabályban megjelölt más esetekben is védelembe veheti a gyermeket kikérve a Központ javaslatát.

A gyámhatóság által hivatalból indított eljárásban, amennyiben a Központnak a gyermekkel és családjával még nem volt kapcsolata megvizsgálják a gyermek helyzetét, egyrészt a családdal történő kapcsolatfelvétellel, illetve az iskolával, óvodával, esetenként a védőnővel történő konzultáció során és a szerzett tapasztalatok figyelembevételével teszik meg javaslatukat.

Amennyiben viszont az alapellátás keretében már folyamatban van a család gondozása annak tapasztalatai összegzése alapján kerül sor javaslatlételre.

A gyámhatóság a 16. évet be nem töltött gyermeket védelembe veszi, ha az igazolatlan iskolai hiányzásainak mértéke az 50 órát meghaladta. Amennyiben a Központ az iskolák jelzése alapján már korábban (50 óra elérése előtt) tudomást szerez az iskolai mulasztásokról, a családgondozó, ha egyéb veszélyeztető körülményt nem tapasztal 10 óra igazolatlan mulasztás felett intézkedési tervet készít a további hiányzások elkerülésének elősegítésére.

Amennyiben az intézkedési tervben foglaltak nem teljesülnek, és a hiányzások száma eléri az 50 órát, illetve ha a gyermek tekintetében alapellátás keretén belüli családgondozás van folyamatban az előírt adatalapokon teszik meg a javaslatot.

A javaslatok – a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően – tartalmazzák a Központ nyilatkozatát az alapellátás eredménytelenségének okáról, a szülő együttműködési készségéről, a veszélyeztetettség okáról, illetve a környezettanulmányt, a gondozási tervet-mely rögzíti azokat a feladatokat, amelyek végrehajtását, betartását szükségesnek ítéli meg a gyermek, illetve szülő részéről a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, továbbá a javaslatot a kirendelő családgondozó személyére.

A gyámhatóság a tényállás tisztázását és tárgyalás tartását – melyen a Központ családgondozója részt vesz – követően hoz döntést a védelembe vételről.

A hatóság azon esetek kivételével, mikor valami változás történt a javaslatkészítés és a meghallgatás között, illetve a meghallgatáson, vagy olyan körülmények váltak ismeretűvé, amit a családgondozó előtt a szülő elhallgatott, elfogadja a Központ indítványát.

A határozatban kirendelt családgondozó a döntés jogerőre emelkedését követő 15 napon belül köteles elkészíteni a szülővel és a gyermekkel átbeszélte egyéni gondozási-nevelési tervet, melyet az érintettekkel való ismertetés, illetve aláíratás után eljuttat a gyámhatósághoz.

Az egyéni gondozási-nevelési terv a védelembe vételi határozatban megállapított magatartási szabályokon – melyek megállapításánál a gyámhatóság figyelembe veszi a Központ javaslatait – alapul, továbbá meghatározza a családgondozó által szükségesnek tartott egyéb feladatokat is.

Így a terv személyre szabottan rögzíti a veszélyeztető tényezőt, problémát, a probléma megoldásához vezető lépéseket, a problémamegoldást segítő felsorolását és teendőket, valamint a teendők teljesítésének kezdetét, rendszerességét és a teljesítés határidejét. A tervek a kötelező formanyomtatvány alkalmazásával készülnek, az áttekintett anyagok részletesek, alaposak, a szülő, a gyermek, illetve a családgondozó feladatait részben konkrétan (pl. szülő: bizalmi kapcsolat kialakítása érdekében felveszi a kapcsolatot) részben átfogóan sorolják fel (pl. gyermek szabadidejét hasznosan, megfelelő baráti társaságban tölti stb), de azokat a családgondozó szóban is ismerteti, elmagyarázza, egyúttal konkretizálja.

A családgondozást az elkészített terv alapján folytatják, ennek során kéthetente valósul meg a szülővel, illetve a védelembe vett gyermekkel való kapcsolattartás. A személyes találkozás létrejöttében nagyban közrejátszik, hogy a családgondozó felhívja a szülő, a gyermek figyelmét arra, hogy nem megfelelő együttműködés milyen következményekkel jár.

A családgondozó magatartását meghatározza az, hogy elfogadják a személyét, bizalmat ébresszen. A családgondozó a találkozások során igyekszik rávezetni a szülőt a probléma megoldására, anyagi gondjai tekintetében tanácsokkal látja el, tájékoztatja a segítségnyújtási lehetőségekről. A családgondozók a 12 évnél idősebb gyermekekkel négy szemközt beszélgetnek el, mivel a tapasztalatok szerint a fiatalok így könnyebben „kinyílnak,” őszintebben nyilatkoznak. Gondot az jelent, hogy a védelembe vétel általában nem oldja meg a problémákat, hisz az érintett családokkal többnyire már az alapellátásában is foglalkoztak, ott is megadták a szükséges segítséget, de hiányzik a szülői következetesség.

A családgondozó a tervben foglaltak végrehajtásának figyelemmel kísérése mellett igyekszik bevonni a gyermeket, szülőt a Központ által nyújtott egyéb szolgáltatásokba, programokba (pl. táboroztatás, játék, korrepetálás stb.).

A Központ 2014 évben összesen 137 védelembe vett gyermek részére – 94 családot érintően – biztosította a családgondozást. Ez a szám az előző évhez viszonyítva a gyermekek tekintetében 21%-os, míg a családok vonatkozásában 17%-os emelkedést mutat. A védelembe vett gyermekek között évről évre növekszik a lányok aránya, míg 2012-ben 39%, 2013. évben 43% volt, addig a 2014. évben már 47%. A védelembe vétel időtartama alatt 2014 évben 8 gyermek szabálysértést, 4 pedig bűncselekményt követett el.

A családgondozók mindent megtesznek a védelembevétel eredményességéért, illetve azért, hogy a gyermek a családban maradhasson, ne kelljen nevelésbe vételét stb., kezdeményezni. Ennek ellenére a védelembe vétel nem mindig hatékony eszköz, emellett az utóbbi időszakban nőtt a mentálisan problémás gyermekek, családok száma, és nincs olyan intézmény, ahova el lehetne őket helyezni.

A védelembevétel rendkívüli felülvizsgálatát a kirendelt családgondozó, a gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő kezdeményezheti, illetve a gyámhatóság arról hivatalból is

intézkedhet. A rendkívüli felülvizsgálatra legtöbbször a gyámhatósághoz érkezett bejelentések, illetve jelzések alapján kerül sor.

Kezdeményezés hiányában a családgondozás eredményességének értékelése félévente történik és a megállapításokat helyzetértékelésben rögzítik. A gyámhatóság évente vizsgálja felül a védelembevétel indokoltságát.

Ehhez a családgondozó a helyzetértékelési adatlapon a gondozási nevelési tervben megjelölt feladatokat és azok megvalósulását tekinti át, egyúttal az eltelt időszakban bekövetkezett változásokat, felmerült problémákat, tapasztalatokat, konzultációkat rögzíti. Ez azt jelenti, hogy feladatonként értékeli a tapasztalatokat és minősíti, így lehetnek olyan területek amelyeknél csökkent (pl. csökkentek a gyermek igazolatlan hiányzásai, és ezek is a reggeli késésekből adódtak) a veszélyeztetettség, illetve megszűnt (pl. szabadidő hasznos eltöltése feladat: a gyermek rendszeresen jár edzésekre, nem csavarog), míg másoknál megmaradt.

Az összegzés eredményeként teszi meg javaslatát a családgondozó, ha a veszélyeztetettség mérséklődött és az alapellátás keretén belüli családgondozástól is eredmény várható erre tesz javaslatot, amennyiben viszont a családgondozás nem vezetett eredményre a helyzetértékeléssel egyidejűleg átbeszéli a családtagokkal az új gondozási-nevelési tervet, konzultál a szakemberekkel, illetve szükség esetén új ellátások, szolgáltatások bevonását, vagy akár nevelésbe vételt kezdeményezi.

Az iskolalátogatási kötelezettség elmulasztása esetén intézkedés történik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésére is, ezért 3 havonta kerül sor a felülvizsgálatra csak a tankötelezettségre vonatkozó feladatok megvalósulásának tekintetében.

A védelembé vételt a hatóság megszünteti, a jogszabályban meghatározott esetekben (pl. ha a gyermek családban történő nevelkedése a védelembé vétel nélkül is biztosítható, vagy ha a fiatakorú a szabadságvesztését, vagy javítóintézeti nevelését tölti), illetve megszűnik (pl. a gyermek nagykorúvá válásával.)

2014. évben a gondozott 137 gyermekből 61 esetében került sor a védelembevétel megszüntetésére, ami majdnem 50%-os mértéknek tekinthető.

4. A szolgáltatást érintő 2014. évi gazdálkodási tevékenység

A Családsegítő Szolgálaton belül, a Gyermekjóléti Központ működtetése a kiadási előirányzatok 40,2%-át teszi ki.

Az intézmény a Gyermekjóléti Központ kiadásait külön szervezeti kódon könyveli, a többi intézményi feladattól elkülönítetten tartja nyilván.

A Gyermekjóléti Központnál a működési költségek alakulása a 2014. évben:

Megnevezés	e Ft
Személyi juttatás	50.248
Munkaadókat terhelő járulékok	12.409
Dologi kiadások	19.485
Felhalmozási kiadások	1.177
Összesen:	83.319

A végrehajtás során a feladatra rendelkezésre álló erőforrások lényegében maradéktalanul felhasználásra kerültek. Ennek keretében a gyermekjóléti feladatok költségszerkezetében

75,2%-os súllyal bír a humánerőforrás gazdálkodással közvetlenül kapcsolatba hozható kiadások aránya a kiadások 24,8%-át a működéssel összefüggő napi üzemeltetési, működési kiadásokra fordították

Az elmúlt évi gazdálkodásukat a takarékoság, az ésszerűség és a gazdaságosság jellemezte. Az intézményi feladatellátást létszám-gazdálkodási probléma nem akadályozta, sőt a szakmai munka erősítésére a fenntartó 3 fő létszámbővítést hagyott jóvá (2 fő utcai, lakótelepi szociális munkás, 1 fő családgondozó asszisztens).

A legjelentősebb változás a Lajta u. 38. sz. alatti telephely megszűnése és a Szigethy A. u. 109. sz. alatti telephely felújítása volt. A felújítást az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Műszaki Ellátó Szervezeti egysége (MESZ) végezte. A teljesen felújított épületbe új nyílászárók, új irodai bútorok kerültek. A fenntartó a központilag kezelt karbantartási keretből 2.500 e Ft-t biztosított a Szigethy A. u. 109. alatti Közösségi Tér udvarának megújulására is.

A Gyermejkölési Központ jogszabályban előírt adminisztrációs kötelezettsége miatt elengedhetetlen a megfelelő infrastruktúra, amit minden évben igyekeznek az önkormányzati támogatásból bővíteni, így került sor egy nagyon korszerű, nagy teljesítményű fénymásoló beszerzésére is.

A 2014-es évben rendkívüli esemény nem történt. Költségvetési helyzete kedvező alakulásának eredményeként eszközállománya gyarapodott.

Összességében elmondható, hogy a felújítások támogatták legjelentősebben az intézmény szakmai munkáját, de fontos és hangsúlyos a tárgyi eszköz beszerzés is, ami hozzájárult a zökkenőmentes, egyszerűbb és gyorsabb, ezáltal hatékonyabb munkavégzéshez. Gazdálkodásukban fontos szempont volt, hogy a szakmai tevékenységüket úgy szervezzék, hogy a rendelkezésre álló pénzügyi források kihasználása a leghatékonyabb legyen.

Összegzés:

A Gyermejkölési Központ területi alapon történő átszervezése pro-aktív, előremutató lépés volt, mert a szakmai munka során az egy ellátási területen dolgozók együttműködéséhez új alapokat teremtett. Ezáltal erősödött a családközpontú szemlélet, az ellátásokra jogosultak problémáinak komplex kezelése, a támogatások és szolgáltatások célzottsága. Az ügyfelek számára egyszerűbben érhető el a szolgáltatás. Az idei év további lehetőséget ad a közös munka kereteinek összehangolására, az adminisztratív feladatok ellátásának tökéletesítésére.

A Központ védelembevétellel kapcsolatos tevékenysége során betartotta a jogszabályi előírásokat és színvonalas családgondozói munkával törekedett a védelembevétel eredményességének biztosítására.

A szakmai anyagot készítették:

Team vezető: Kocsis Márta

Team tagok: Dr. Horváth Klára, Tóthné Velekei Katalin